

Tommi Toivio

Tilinpäätösanalyysi

Yritys X 2017–2021

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Marraskuu 2022

Tiivistelmä

Tekijä(t): Tommi Toivio
Otsikko: Tilinpäätösanalyysi
Sivumäärä: 52 sivua + 5 liitettä
Aika: Marraskuu 2022

Tutkinto: Tradenomi
Tutkinto-ohjelma: Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto: Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja(t): Lehtori Tero Hujala

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia tilintarkastusyriityksen taloudellista tilannetta vuosina 2017–2021. Opinnäytetyön tavoitteena oli syventää tietämystä pien- ja mikroyrityksistä ja tilinpäätösanalyysistä. Idea opinnäytetyön aiheesta syntyi luettuani muita muista tilinpäätösanalyysiä käsittelevistä opinnäytetöistä.

Tämä opinnäytetyö on luonteeltaan tapaustutkimus, jossa käytettiin kvalitatiivista tutkimusotetta määrällisten tulosten ymmärtämiseksi ja syventämiseksi. Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä aineistona toimi pien- ja mikroyrityksien tilinpäätöksiin ja tilinpäätösanalyysiin liittyvä ammattikirjallisuus. Tutkimuksen empiriassa tutkittiin Yritys X:n kasvua, kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta vuosina 2017–2021. Yritys X:n tunnuslukuja verrattiin Yritystutkimus ry:n ja Alma Talentin tunnuslukuoppaan ohjearvoihin sekä toimialan tunnuslukuihin. Lisäksi tutkittiin koronaviruksen vaikutuksia Yritys X:ään ja sen toimialaan. Yritys X:n tunnusluvut laskettiin Yritystutkimus ry:n ohjeiden mukaisesti ja tunnuslukujen laskennassa käytettiin yrityksen virallisia tilinpäätöksiä vuosilta 2017–2021.

Tilinpäätösanalyysin tulokset osoittivat, että Yritys X:n kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat hyviä tai erinomaisia koko tarkastelujakson ajan. Yritys X:n kasvun tunnusluvut muuttuivat huonommiksi tarkastelujakson aikana. Toimialan muihin yrityksiin verrattuna Yritys X:n vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat yläkvartaalin yläpuolella lähes koko tarkastelujakson. Vuosi 2019 oli Yritys X:lle heikoin ja sen tunnusluvut olivat lähellä toimialojen mediaania. Yritys X:n kasvu tippui toimialan yritysten yläkvartaalista niiden alakvartaaliin tarkastelujakson aikana. Koronan vaikutuksia ei voida nähdä selkeästi Yritys X:n tai toimialojen tunnusluvuissa.

Yritys X:n tulevaisuuden haasteena on saada liikevaihto takaisin kasvavaksi. Yritys X:n kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut luovat sille tukevan ja vakaan pohjan yrittää löytää keino kasvun saamiseksi.

Avainsanat: Tilinpäätösanalyysi, tunnuslukuanalyysi, kasvu, kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius

Abstract

Author(s): Tommi Toivio
Title: Financial statement analysis
Number of Pages: 52 pages + 5 appendices
Date: November 2022
Degree: Bachelor of Business Administration
Degree Programme: Economics and Business Administration
Specialisation option: Accounting and Finance
Instructor(s): Tero Hujala, Senior Lecturer

The purpose of the study was to identify Company X's economic situation in the years 2017-2021. The study's learning objective was to deepen the knowledge of small businesses, micro businesses and financial statement analysis. The idea of this subject came from reading other financial statement analysis studies.

This thesis is a case study that was performed using qualitative methods for understanding and deepening the results of quantitative results. The theoretical framework is based on professional literature on the financial statements and financial statement analyses of small businesses and micro businesses. The empirical part of the study examines Company X's growth rate, profitability, solvency and liquidity in the years 2017-2021. The key ratios were compared with the guideline values presented in Yritystutkimus ry and Alma Talent's key figure guide and against similar businesses. Also, the effects of coronavirus to Company X and similar businesses were inspected. Company X's key ratios were calculated from the official financial statements from the years 2017-2021 and with formulas given by Yritystutkimus ry.

The research concludes that Company X's profitability, solvency and liquidity key ratios were either good or excellent through the whole analysis period. The growth figures of Company X deteriorated over the analysis period. When compared against other similar businesses, Company X's profitability, solvency and liquidity key ratios were in the upper quartile almost the entire analysis period. The year of 2019 was the worst year for Company X, and almost all its key ratios were in the median when compared with similar businesses. Growth key ratios of Company X dropped from the upper quartile to lower quarter during the analysis period. The effects of Coronavirus cannot be seen clearly in the key ratios of Company X or similar businesses.

The future problem for Company X is to get its net sales to grow again. Key ratios of profitability, solvency and liquidity of Company X create a sturdy and stable base to try to find a strategy for future growth.

Keywords: Financial statement analysis, key ratio analysis, growth, profitability, solvency, liquidity

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Yritys X	2
1.2	Koronavirus	3
2	Tilinpäätös	4
2.1	Tuloslaskelma	6
2.2	Tase	7
2.3	Liitetiedot	9
3	Tilinpäätöksen oikaisut	10
3.1	Tuloslaskelman oikaisut	10
3.2	Taseen oikaisut	13
4	Tilinpäätösanalyysi	16
4.1	Kasvu	18
4.2	Kannattavuus	22
4.2.1	Käyttökateprosentti	22
4.2.2	Liiketulosprosentti	25
4.2.3	Nettotulosprosentti	27
4.2.4	Kokonaispääoman tuotto	30
4.2.5	Oman pääoman tuotto (ROE)	32
4.2.6	Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	34
4.3	Vakavaraisuus	36
4.3.1	Omavaraisuusaste	37
4.3.2	Net gearing eli nettovelkaantumisaste	39
4.3.3	Suhteellinen velkaantuneisuus	40
4.4	Maksuvalmius	42
4.4.1	Quick ratio	43
4.4.2	Current ratio	44
5	Yhteenveto	46
	Lähteet	50
	Liitteet	

Liite 1. Yritys X:n oikaistut tuloslaskelmat vuosilta 2017–2021

Liite 2. Yritys X:n oikaistut taseet vuosilta 2017–2021, varat

Liite 3. Yritys X:n oikaistut taseet vuosilta 2017–2021, oma pääoma ja velat

Liite 4. Yritys X:n tunnusluvut vuosilta 2017–2021

Liite 5. Finnveran tilinpäätöstilastot. 692 Laskentatoimi, kirjanpito ja tilintarkastus;
veroneuvonta.

1 Johdanto

Opinnäytetyön aihe on tilintarkastusyrittäjien (jatkossa Yritys X) tilinpäätösanalyysi vuosilta 2017–2021. Idea työn aiheesta syntyi omasta mielenkiinnosta tutkia tilintarkastusalan yritysten tunnuslukuja sekä sitä, miten koronavirus on vaikuttanut näihin. Opinnäytetyö ei ole toimeksianto, mutta sain analyysissä käytettävät tilinpäätökset Yritys X:ltä pyytämältäni ajalta.

Monet yrityksen ulkoiset sidosryhmät, kuten esimerkiksi tavarantoimittajat, luotonantajat, sijoittajat, kilpailijat, verottaja, tutkijat ja luottotietoja myyvät yritykset, ovat kiinnostuneita yrityksen tilinpäätöksestä. Tilinpäätösanalyysissä lasketaan tilinpäätöksen tunnuslukuja usealta vuodelta. Tunnusluvuilla arvioidaan yrityksen kasvua, kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Tunnuslukuja käytetään yrityksen tulevaisuuden ennustamiseen, ja tätä tietoa käytetään esimerkiksi yrityksen ja liiketoiminnan arvonmääritykseen. (Kallunki 2022, 14–15; Niskanen & Niskanen 2003, 110–111; Salmi 2020, 262–263.)

Olen kiinnostunut tekemään tilinpäätösanalyysin tilintarkastusalan yrityksestä ja erityisesti Yritys X:stä, koska toimin siellä itse opinnäytetyötä kirjoittaessa tilintarkastusassistenttina. Minua kiinnostaa nähdä, mitkä asiat voivat vaikuttaa tämän alan yritysten tilinpäätösanalyysin tunnuslukuihin. Pääsen myös käyttämään eri opintojaksoilta oppimaani tietoa, kuten muun muassa Kirjanpito ja tilinpäätös, Tilinpäätösanalyysi ja Konsernitilinpäätös ja IFRS -tilinpäätös. Pääsen myös syventämään näitä tietoja ja oppimaan lisää tilinpäätöksen analysoinnista. Opintojaksoilla keskityttiin suurien yritysten ja konsernien, kuten esimerkiksi Marimekon ja Enersensen tilinpäätösten analysointiin. Tämän takia minusta on mielenkiintoista tutkia opinnäytetyössä pienempää yritystä.

Opinnäytetyö on case-tutkimus eli tapaustutkimus. Tapaustutkimusta pidetään tutkimusstrategiana tai lähestymistapana, jossa tutkijan ei tarvitse sitoutua yhteen tieteenfilosofiseen paradigmaan. Tapaustutkimuksen keskeisenä osana on tutkittava tapaus tai tapaukset, joiden määrittely, analysointi ja ratkaisu on

tutkimuksen keskeisin tavoite. Tutkittava tapaus voi olla rajattu systeemi, kuten muun muassa yksilö tai ryhmä, mutta tapaus voi olla myös ilmiö tai ajallinen prosessi. (Eriksson & Koistinen 2014, 2–6.) Käytän opinnäytetyön tekemisessä kvalitatiivista tutkimusotetta. Kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimuksella pyritään saamaan selville, mistä tässä on kyse. Laadullisella tutkimuksella pystytään saada syvälinen ymmärrys ilmiöstä, ja se sopii sen perusteelliseen kuvaamiseen ja selittämiseen. (Kananen 2014, 16–19.)

Opinnäytetyön tutkimusongelmana on selvittää Yritys X:n taloudellinen tilanne vuosina 2017–2021. Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

- Millainen oli Yritys X:n kasvu, kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius vuosina 2017–2021?
- Millainen oli Yritys X:n tilanne verrattuna alan ohjearvoihin ja toimialaan?
- Minkälainen vaikutus koronaviruksella on ollut Yritys X:n taloudelliseen tilanteeseen vuosina 2020 ja 2021?

Tilinpäätösanalyysi on suosittu opinnäytetyöaihe, ja sitä käsittelevää ammattikirjallisuutta löytyy paljon. Keskityn enimmäkseen tilinpäätöksestä ja tilinpäätösanalyysistä kertovaan teoriaan ja olen käyttänyt seuraavia kirjallisuuden lähteitä: Yritystutkimus ry:n ”Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi”, Ilari Salmen ”Mitä tilinpäätös kertoo?”, Juha-Pekka Kallungin ”Tilinpäätösanalyysi”, Ulrika Lindbladin ”Pien- ja mikroyrityksen tilinpäätös käytännönläheisesti, Jarmo Lepiniemen ”Pienyhtiön tilinpäätös : säännökset ja hallituksen vastuu” ja Jyrki ja Mervi Niskasén ”Tilinpäätösanalyysi”. Olen käyttänyt teoriassa hyväksi myös tilinpäätöksiä koskevia lakeja ja asetuksia sekä Alma Talentin tunnuslukuopasta. Tilinpäätösanalyysin teossa käytin hyväksi TEM-Tilastopalvelusta haettuja toimialakohtaisia tunnuslukuja.

1.1 Yritys X

Yritys X on mikrokokoinen osakeyhtiö, joka on erikoistunut pienyritysten ja -yhteisöjen ja asunto-osakeyhtiöiden tilintarkastuksiin. Tilintarkastuksen lisäksi yrityksen palveluihin kuuluvat muun muassa lausunnot, todistamiset ja muut

varmennuspalvelut. Yritys X palvelee yrityksiä koko Suomen laajuisesti, mutta valtaosa sen asiakkaista on Uudeltamaalta. Yritys X:n henkilökuntaan kuuluu noin 20 henkilöä, joista noin puolet toimii tilintarkastajina ja puolet tilintarkastus-assistentteina.

Merkittävin Yritys X:n tapahtuma tarkastelujaksolta 2017–2021 oli sen toteut-
tama omistusjärjestely. Tämä tapahtui tilikautena 2019, kun Yritys X hankki
omia osakkeita itselleen omistusjärjestelyn toteuttamiseksi. Tilikaudella 2020
yritys mitätöi tilikaudelle 2019 hankitut osakkeet.

1.2 Koronavirus

Koronavirukset ovat hengitystietulehduksen aiheuttavien viruksien ryhmä. Kii-
nassa vuoden 2019 joulukuussa havaittiin koronavirus ja sen levittämän taudin
viralliseksi nimeksi annettiin COVID-19 ja sen taudinaiheuttajaviruksen virallinen
nimitys on SARS-CoV-2-virus. Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavi-
rusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus aiheuttaa tavallisesti muun
muassa kuumetta, yskää, lihaskipuja ja hengitysahdistusta. Se voi kuitenkin ai-
heuttaa sairaanhoitoa tarvitsevan infektion. Suomessa koronavirusinfektioihin
on kuollut tartunnansaaneista alle 0,5 prosenttia 4.8.2022 mennessä ja maail-
malla kuolleisuus on ollut alle 1,1 prosenttia 5.8.2022 mennessä. (Terveyskir-
jasto.) Suomessa on ollut 18.8.2022 mennessä 1 250 557 vahvistettua ko-
ronavirustartuntaa (THL).

Suomessa tehtiin vuoden 2020 aikana laaja-alaisia rajoitustoimia, joihin kuului
muun muassa liikkumisrajoituksia, yleisörajoituksia ja matkustuskieltoja. Näitä
rajoituksia alettiin purkamaan vuoden 2021 syksyn aikana. Koronaviruksen Del-
tavarientti ja myöhempi Omikronvariantti pakottivat ottamaan rajoitukset ta-
kaisin käyttöön loppusyksystä. Näistä rajoituksista on taas luovuttu vuoden
2022 alussa. (Valtioneuvosto 2022, 15–16.) Virus näyttää laskun merkkejä vuo-
den 2022 kesän aikana ja se on muuttunut jo eri maissa maailmanlaajuisesta
pandemiasta endeemiseksi. (Terveyskirjasto.) Suomi on tähän asti selvinnyt ko-
ronaviruksesta paremmin lievemmillä rajoituksilla kuin muut Euroopan maat

sekä Suomen talous vaikuttaa taipuvan koronaviruksesta kokonaisuutena melko hyvin. (Valtioneuvosto 2022, 7–8.)

Koronavirus vaikutti vaihtelevasti Suomen eri aloihin. Jotkut yritykset hyötyivät ja toiset kärsivät viruksen takia. Koronaviruksesta johtuneet rajoitukset aiheuttivat riskejä etenkin pienten toimijoiden liiketoiminnalle. (Valtioneuvosto 2022, 36–37.) Koronaviruksen aiheuttama epävarmuus on lisännyt tilintarkastajien työn määrää. Tilintarkastajan tulee arvioida muun muassa jokaisen yrityksen toiminnan jatkuvuutta 12 kuukauden päähän ja tilikauden jälkeisiä olennaisia tapahtumia ja näiden todennäköisyyttä. Tämä tulevaisuuden arviointi on vaikeutunut etenkin niiden yrityksiä kohdalla, jotka toimivat koronaviruksesta kärsineillä toimialoilla. (Raitio 2020.) Koronaviruksesta kärsineitä aloja Suomessa ovat olleet esimerkiksi kulttuuri-, tapahtuma- ja matkailuala (Valtioneuvosto 2022, 36–39).

2 Tilinpäätös

Yritykset joutuvat laatimaan julkisen tilinpäätöksen, joka muodostuu tuloslaskelmasta, taseesta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista. Näiden lisäksi tilinpäätökseen liitetään toimintakertomus. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteita säätelee Suomessa muun muassa kirjanpitolaki, elinkeinoverolaki, arvonlisäverolaki ja osakeyhtiölaki. Lisäksi kirjanpitolautakunta (jäljempänä KILA) antaa ohjeita lain-säädännön soveltamisesta. (Lindblad 2021, 17; Niskanen & Niskanen 2003, 27; Salmi 2020, 24–25.) Tilinpäätös laaditaan yrityksen tilikauden ajalta, jonka kesto on tyypillisesti 12 kuukautta. Yrityksen aloittaessa tai lopettaessa voi tilikauden kesto olla muu kuin 12 kuukautta, mutta se ei voi olla pidempi kuin 18 kuukautta. (Lindblad 2021, 28.) Suomessa yritykset saavat valita oman tilikautensa, paitsi muun muassa pankkien tilikauden on oltava lain mukaan kalenterivuosi (Leppiniemi & Kykkänen 2019, luku 2.2.) Yritys X:n tilikauden ajanjakso on 1.10.–30.9.

Tilinpäätös muodostaa yhdenmukaisen kuvan yrityksen tilikaudesta. Yrityksen tulee noudattaa kirjanpidon ja tilinpäätöksen yleisiä tilinpäätösperiaatteita,

joiden avulla tilinpäätös muodostaa yhdenmukaisen kuvan sen tilikaudesta. Niiden mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva, noudattaa olennaisuuden, varovaisuuden, sisältöpainotteisuuden ja jatkuvuuden periaatetta sekä johdonmukaisuutta laatimisperiaatteiden ja -menetelmien soveltamisessa tilikaudesta toiseen. Periaatteisiin kuuluu tämän lisäksi suoriteperusteisuus, erien itsenäinen arvostaminen ja netottamiskielto. Viimeisen tilinpäätösperiaatteen mukaan tilinavauksen tulee perustua edelliseen päättyneeseen taseeseen. (Lindblad 2021, 36–45.)

Kirjanpitolaki jakaa yritykset mikro-, pien- sekä suuryrityksiin. Tyypillisesti pienemmiltä yrityksiltä vaaditaan vähemmän tietoja tilinpäätöksessä. (Lindblad 2021, 13.) Kirjanpitolaki määrää milloin yritys on mikro-, pien- ja suuryritys sen liikevaihdon, taseen loppusumman ja henkilöstömäärän perusteella (taulukko 1) (Leppiniemi & Kykkänen 2019, luku 7).

Taulukko 1. Kirjanpitolain määräämät yrityskoon raja-arvot (Kirjanpitolaki 1997, 1 luku 4 a § & 1 luku 4 b § & 1 luku 4 c §).

	Liikevaihto (milj. eur.)	Tase (milj. eur.)	Henkilöstö (kpl)
Suuryritys	40	20	250
Pienyritys	12	6	50
Mikroyritys	0,7	0,35	10

Pien- ja mikroyritykseksi katsotaan yritys, jolla ylittyy vähintään yksi annetuista raja-arvoista päättyneeltä ja sitä edeltävältä tilikaudelta. Suuryritykseksi katsotaan yritys, jolla ylittyy vähintään kaksi annetuista raja-arvoista päättyneeltä ja sitä edeltävältä tilikaudelta. Suurin osa Suomen yrityksistä on pien- tai mikrokoisia yrityksiä. (Lindblad 2021, 13–14.)

Pien- ja mikroyrityksille on annettu valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (jäljempänä PMA) (Lindblad 2021, johdanto). PMA:n mukaan pien- ja mikroyrityksen viralliseen tilinpäätökseen kuuluu aina vähintään tase, tuloslaskelma ja liitetiedot. Pien- ja mikroyrityksen tilinpäätökseen voi kuulua yhtiön liikevaihdon, taseen loppusumman ja henkilöstön koon mukaan tilintarkastuskertomus, ja joidenkin säätiöiden on laadittava toimintakertomus. (Lindblad 2021, 29–30.)

Pienyrityksen tilinpäätöksen vaatimukset täyttävät mikroyrityksen vaatimukset, jolloin mikroyritys voi halutessaan tehdä tilinpäätöksen pienyrityksen vaatimusten mukaan. Mikro- ja pienyrityksen tilinpäätöksessä tulee käydä ilmi mitä PMA:n säännöstöä on käytetty sen laatimisessa. (Lindblad 2021, 29.) Pien- ja mikroyritykset saavat halutessaan myös soveltaa kirjanpitoasetuksen kattavam-paa normistoa (Kirjanpitoasetus 1997, 5 a luku 1 §). Yritys X on kooltaan mikroyritys, mutta sen tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu PMA:n pienyritys-säännöstä, mikä ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelman avulla saadaan selville yrityksen tilikauden tulos. Tuloslaskelmalta nähdään tietoa mitä on tapahtunut, mutta vain rajallisesti siitä, mitä tulee tapahtumaan. Tuloslaskelman pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä yrityksen tulevaisuudesta tähänastisen menestyksen pohjalta. Tuloslaskelma sisältää melkein kaikki tilikaudella kirjatut tuotto- ja kuluerät eli yrityksen ansaitut tuotot ja niiden hankinnasta aiheutuneet kulut. Tuotolla tarkoitetaan taloudellisen hyödyn lisääntymistä eli tapahtunutta tai odotettavissa olevaa varojen lisääntymistä tai velkojen vähenemistä. Kululla tarkoitetaan taloudellisen hyödyn vähentymistä eli velkojen lisääntymistä tai varojen vähenemistä. (Kallunki 2022, 33; Salmi 2020, 28–29.)

Tuloslaskelman rakenne on rakenteeltaan vähennyslaskelma. Tuloslaskelma alkaa yrityksen liiketoiminnasta saaduilla tuotoilla eli liikevaihdolla ja muilla liiketoiminnan tuotoilla. Näistä tuotoista vähennetään liiketoimintaan liittyviä kuluja

tuloslaskelmakaavan mukaisessa järjestyksessä, jolloin saadaan selville liiketoiminnan kannattavuuden perusrivi eli liikevoitto/-tappio. Tästä vähennetään rahoitustoiminnan erät ja tilinpäätösjärjestelyt, jotka eivät suoranaisesti liity varsinaisen liiketoiminnan tuottojen saamiseen. Tuloslaskelman lopussa kirjataan tilikauden laskennalliset verot, jolloin saadaan selville tuloslaskelman viimeinen rivi eli tilikauden voitto. Tilikauden voitto kertoo yrityksen tilikauden tuloksen eli lisääntykö vai vähentykö yrityksen oma pääoma. (Salmi 2020, 29 & 31.)

Kirjanpitoasetus antaa kaksi tuloslaskelmakaavaa, jotka ovat kululajikohtainen ja toimintokohtainen. Suomessa käytetään suurimmalta osin kululajikohtaista kaavaa, ja toimintokohtaista kaavaa käyttävät lähinnä vain suuret kansainväliset yritykset. (Salmi 2020, 45.) Kululajikohtaisen ja toimintokohtaisen tuloslaskelman liikevoitto on sama, mutta ne eroavat ennen liikevoitto/-tappio välisummaa. Kululajikohtainen tuloslaskelma edustaa panosnäkemystä, ja toimintokohtainen edustaa prosessinäkemystä. (Salmi 2020, 57–58.) Yritys X käyttää kululajikohtaista tuloslaskelman kaavaa.

Yrityksen tulisi pidättäytyä käyttämään samaa kaavaa jatkuvuuden periaatteen varmistamiseksi. Käytettävää kaavaa voi kuitenkin muuttaa, jos toiminnan luonne tai laajuus merkittävästi muuttuu. (Lindblad 2021, 56.) Tuloslaskelmaa saa täydentää välisummilla ja lisätä uusia eriä, kunhan se ei vaaranna kirjanpitolain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikeaa ja riittävää kuvaa. Tuloslaskelman kaavaa tulee muuttaa yksityiskohtaisemmaksi silloin, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden selventämiseksi. (PMA 2015, 2 luku 6 §.) Yritys valitsee itse tuloslaskelmien yksityiskohtaisemman esitettävien erien jaottelun, jolla esitetty informaatio on luotettavaa ja merkityksellistä. Tuloslaskelmalla ei kuitenkaan saa esittää mitään eriä satunnaisina. (Kallunki 2022, 33.)

2.2 Tase

Tasekaava on kaikille kirjanpitovelvollisille sama, mutta pienemmät yrityksen saavat laatia sen lyhennetyssä muodossa. Tase kuvaa yrityksen taloudellista

tilannetta tilinpäätöshetkellä. (Salmi 2020, 59.) Tase jaetaan kahteen puoleen, jotka ovat vastaavat ja vastattavaa. Vastaavat jaetaan kahteen pääryhmään pysyvät vastaavat ja vaihtuvat vastaavat, myös vastattavaa puoli jaetaan pääryhmiin oma pääoma ja vieras pääoma. (Salmi 2020, 59 & 68.)

Taseen vastaavan puolen erät kuvaavat yrityksen liiketoimintaa sitoutunutta pääomaa. Vastaavan pääoma esitetään likvidiysjärjestyksessä esittämällä heikoiten rahaksi muutettavat omaisuuserät ensiksi. (Yritystutkimus ry 2017, 27.) Pysyvien vastaavien on tarkoitus tuottaa tuloa useampana tilikautena ja niitä voidaan pitää investointeina liiketoimintaan. Pysyviä vastaavia voi olla, esimerkiksi tietokoneohjelmien käyttölisenssit, maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet sekä pitkäaikaiset sijoitukset. Pysyviä vastaavia voidaan pitää investointeina liiketoimintaan. Vaihtuvat vastaavat on tarkoitettu tuottamaan tuloa yhtenä tilikautena ja niitä tarvitaan yrityksen jokapäiväisen toiminnan rahoittamiseen. Vaihtuvia vastaavia voi olla, esimerkiksi vaihto-omaisuus, myyntisaamiset ja rahat ja pankkisaamiset. (Salmi 2020, 35–36 & 59.)

Taseen vastattavaa puolen erät kertovat miten yrityksen omaisuus on rahoitettu. Mitä enemmän yrityksellä on omaa pääomaa verrattuna vieraaseen pääomaan, niin sitä joustavampi on sen rahoituksellinen asema ja suuremmat rahoitukselliset reservit. (Salmi 2020, 68.) Oma pääoma kuvaa sitä osuutta, jonka yrityksen omistajat ovat antaneet yrityksen käyttöön. Yrityksen omistajien tuottovaatimus perustuu oman pääoman suuruuteen ja siihen liittyviin riskeihin. Omistajat voivat jakaa osinkoa tilikausien jäljille jääneistä voitoista eli vapaasta omasta pääomasta. Oman pääoman ja vieraan pääoman erottaa sen takaisinmaksuvelvollisuus ja joustamattomuus. Vieraalla pääomalla tarkoitetaan yritykselle annettuja velkoja, kuten muun muassa lainoja, sitoumuksia ja maksuajkoja. Vieras pääoma jaetaan takaisinmaksuajan mukaan lyhytaikaiseen eli alle 12 kuukautta tasepäivästä ja pitkäaikaiseen eli yli 12 kuukautta tasepäivästä. Vieras pääoma voi olla korollista tai korotonta. (Salmi 2020, 37–39.)

Tase kaavaa saa täydentää välisummilla ja lisätä uusia eriä, kunhan se ei vaaranna kirjanpitolain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikeaa ja riittävää kuvaa. Tase

tulee myös esittää kaavoja yksityiskohtaisemmin, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi. (PMA 2015, 2 luku 6 §.) Taseessa jokaiselle erällä on tyypillisesti oma looginen paikka (Salmi 2020, 39).

2.3 Liitetiedot

Liitetiedot esitetään aina tuloslaskelman ja taseen jälkeen, joka helpottaa tiedon löytämistä. Liitetiedoissa tarkennetaan tuloslaskelmassa ja taseessa annettuja tietoja, jotta oikean ja riittävän vaatimukset täyttyvät. Liitetiedot koskevat seuraavia seikkoja:

- Oikean ja riittävän kuvan antaminen yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
- Selostus, jos on poikettu yleisistä tilinpäätösperiaatteista.
- Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet. (Salmi 2020, 79.)

Mikro- ja pienyrityksiltä vaaditaan vain PMA:n mukaiset suppeammat liitetiedot, joista säädetään PMA:n luvuissa 3 ja 4. Pienyrityksien tulee silti noudattaa oikean ja riittävän kuvan antamisen vaatimuksia, joka voi tarkoittaa, että PMA:n määrittämien liitetietojen antaminen ei aina riitä. (Lindblad 2021, 124.) Mikroyrityksen katsotaan antaneen oikean ja riittävän kuvan kunhan se on antanut PMA 4 luvun mukaisen tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot (Lindblad 2021, 13–14; Leppiniemi & Kaisanlahti 2018, 26).

Pienyritys, jonka yhtiömuoto on osakeyhtiö tai osuuskunta, tulee ilmoittaa liitetiedoissa oman pääoman muutos ja hallituksen ehdotus jakokelpoisen vapaan oman pääoman käytöstä. Myös pienyritys, joka on yhtiömuodoltaan aatteellinen yhdistys tai säätiö tulee esittää liitetiedoissa sidotun rahaston pääoman katteena olevien varojen käyttö sekä rahaston tuotot, varat, kulut ja velat sekä tiedot rahaston pääomasta ja sen muutoksista, elleivät nämä muutokset käy ilmi tuloslaskelmassa. (Lindblad 2021, 125–126.)

3 Tilinpäätöksen oikaisut

Yrityksien tilinpäätökset eivät aina anna todenmukaista kuvaa yrityksen kannattavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta, koska yritysten virallinen tuloslaskelma ja tase sisältää operatiiviseen liiketoiminnan erien lisäksi siihen kuulumattomia eriä. (Salmi 2020, 144; Kallunki 2022, 54.) Tilikaudet tulee tehdä vertailukelpoisiksi keskenään muiden yritysten kanssa standardoimalla ne oikaisujen avulla. (Yritystutkimus ry 2017, 18).

Oikaisuja tehdään yrityksen tilinpäätöksen tuloslaskelmaan ja taseeseen. Esimerkiksi poistamalla tuloslaskelman kertaluonteiset erät, joita voi olla muun muassa tehtaan myynti. (Kallunki 2022, 54–55.) Oikaisujen jälkeen saadaan selville liiketoiminnan todellinen operatiivinen tulos, joka sopii parhaiten analyysien käyttöön. Todellinen operatiivinen tulos kuvaa liiketoiminnan jatkuvaa, säännöllistä ja ennustettavaa volyymia ja kannattavuutta. (Salmi 2020, 144.)

Ohjeita tilinpäätöksen oikaisun tekemiseen antaa Yritystutkimus ry:n tekemä Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi-opas, joka käsittelee oikaisuja kirjanpitoasetuksien pohjalta (Kallunki 2022, 73–74). Tulen käymään luvuissa 5.1 ja 5.2 vain Yritys X:n tuloslaskelman ja taseen sisältäviä eriä koskevat oikaisut.

3.1 Tuloslaskelman oikaisut

Oikaistun tuloslaskelman rivien järjestys poikkeaa kirjanpitolain kaavasta, koska tuloslaskelmaa tarkastellaan säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan näkökulmasta. Kululajikohtaiseen ja toimintakohtaiseen tuloslaskelmaan sovelletaan samoja periaatteita. (Salmi 2020, 145.)

Liikevaihto koostuu yrityksen tuotteiden tai palvelujen myyntituotoista, kun niistä on jo vähennetty annetut alennukset, arvonlisävero ja muut myynnit välittömät verot. Yritys voi halutessaan käyttää osatuloutusta, joka sisältyy liikevaihtoon. Osatuloutus tarkoittaa, että työn tulot ja kulut kirjataan arvioidun valmiusasteen perusteella. Yritys vastaa itse keskeneräisten töiden valmiusasteen määrittelystä, jonka takia etenkin suuriin ja pitkäaikaisiin valmistusaikoihin voi liittyä

epävarmuutta. Tilinpäätöksien vertailu vaikeutuu, jos yritykset eivät käytä samaa tulouttamistapaa tai yritys aloittaa tai lopettaa osatuloutuksen käyttämisen kesken vertailtavien kausien. (Yritystutkimus ry 2017, 18.)

Liiketoiminnan muut tuotot -erään kuuluu ne tuotot, jotka eivät kuulu yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan. Tämänlaisia tuottoja voi olla esimerkiksi vuokra-tuotot, jos vuokraustoiminta ei ole yrityksen varsinaintoimiala. Analyysia varten tulee oikaista pois satunnaisluonteiset tuotot. Myös avustukset, myyntivoitot ja keskeytysvakuutukset kuuluvat kirjanpitolain mukaan liiketoiminnan muihin tuottoihin, mutta näitä tuottoja ei oikaista analyysia varten. (Yritystutkimus ry 2017, 19.)

Ulkopuoliset palvelut -erä sisältää välittömästi liiketoimintaa liittyviä maksettuja korvauksia ja kuluja työsuorituksista. Näitä työsuorituksia voi olla muun muassa alihankkijoiden, suunnittelu- ja konsulttitoimistojen ja työvoiman vuokrauskulut. Tyypillisesti kuin yritykset lisäävät ulkopuolisia palveluita, niin tavallisesti muun muassa niiden henkilöstökulut laskevat. (Yritystutkimus ry 2017, 20.)

Henkilöstökulut erä sisältävät ennakonpidätyksen alaiset palkat ja niiden sivukulut. Henkilöstökuluja oikaistaan laskennallisella palkkakorjauksella, koska henkilöstökulut saattavat olla vääristyneitä. Vääristyneet henkilöstökulut eivät anna oikeaa kuvaa yrityksen kannattavuudesta, mikä vaikeuttaa yritysten vertailua keskenään. Etenkin pienten yritysten henkilöstökulut saattavat olla pieniä tai olemattomia. Esimerkiksi yksityisen elinkeinonharjoittajan palkka ei näy kuluna tuloslaskelmassa sekä henkilöyhtiön omistajan palkka näkyy vain poikkeustapauksessa tuloslaskelmassa. (Yritystutkimus ry 2017, 20–21.) Myös muissa yhtiömuodoissa verotuksellisista syistä omistajan on usein kannattavampi nostaa tuloja muuna kuin palkkatulona, kuten osinkona (Malmi 2020, 147).

Palkkakorjaus suositellaan tehtäväksi kuin omistajien työpanos on ilmeinen, mutta vastaavaa palkkaa ei ole tuloslaskelmassa. Oikaisun määrää suositellaan porrastettavaksi yrityksen liikevaihdon mukaan, siten että jos liikevaihto on 100 000–500 000 euron välillä niin tehdään palkkakorjaus 30 000 euroa / henkilö.

Mutta jos liikevaihto ylittää 500 000 euroa niin palkkakorjauksen suuruus on 50 000 euroa / henkilö. Palkkakorjauksen tekemiseen vaikuttaa myös onko henkilöt samasta taloudesta ja mikä on tilikauden pituus. (Yritystutkimus ry 2017, 21.)

Suunnitelman mukaiset poistot -erässä esitetään tilikaudella tehdyt poistot. Omaisuuden poistot lasketaan kuukausitarkkuudella niiden käyttöajalta, jolloin eripituiset tilikaudet ei aiheuta oikaisutarvetta. Näiden poistojen tulisi kuitenkin olla suhteessa taseen pysyvien vastaavien määrään ja laatuun. Jos näin ei ole tai poistot ylittävät selvästi KILAn suositukset käytetään suunnitelman mukaisina poistoina EVL:n maksimipoistoja. Oikaistujen ja yrityksen tekemien poistojen erotus esitetään oikaistussa tuloslaskelmassa erässä muut tuloksen oikaistut. (Yritystutkimus ry 2017, 22–23; Salmi 2020, 148.)

Liiketoiminnan muut kulut -erään kuuluu ne lyhytvaikutteiset kulut, jotka eivät kuulu ylempiin eriin. Muihin kuluihin kuuluu esimerkiksi vuokrat, tietoliikennepalvelumaksut, myyntiprovisiot, syntyneet luottotappiot ja omaisuuden myyntitappiot. Nämä kulut voivat olla luonteeltaan toistuvia tai satunnaisia. Liiketoimintaan kuulumattomat kertaluonteiset kulut oikaistaan siirtämällä ne oikaistun tuloslaskelman satunnaisiin kuluihin. Tällaisia kuluja voi olla esimerkiksi pysyvien vastaavien myyntitappiot. (Yritystutkimus ry 2017, 22.)

Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista -erä sisältää tuottoja oman ja vieraan pääoman ehtoisista sijoituksista. Näitä tuottoja syntyy kirjanpitovelvollisen antamista luonteeltaan pysyvistä lainoista ja oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Näistä oikaistaan mahdollisesti saadut kurssivoitot oikaistun tuloslaskelman kurssierot erään. (Yritystutkimus ry 2017, 24.)

Muut korko- ja rahoitustuotot -erä sisältää tuotot vaihtuvien vastaavien saamisista ja rahoitusarvopapereista ja näistä aiheutuneet mahdolliset kurssierot. Erässä voi esiintyä myös rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöiden arvostuksesta syntyneitä käyvän arvon muutoksia. Korkokulut ja muut rahoituskulut -erään kuuluu yleensä vieraasta pääomasta maksetut korkokulut, mutta myös

kurssitappiot sekä rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöjen käyvän arvon alen-
tumiset. Näitä erää oikaistaan siirtämällä kurssivoitot ja -tappiot oikaistussa tu-
loslaskelmassa erään kurssierot. Käyvän arvon muutokset siirretään käyvän ar-
von muutoksiin. Poikkeuksena oikaisuja ei tehdä, jos yrityksen ansaintalogiikka
perustuu omaisuuserien arvonmuutoksiin. (Yritystutkimus ry 2017, 25.)

Välittömät verot -erä sisältää tuloverot ja muut välittömät verot. Oikaistun tulos-
laskelman nettotulokseen otetaan mukaan vain verot, jotka ovat aiheutuneet
tarkasteltavan kauden säännöllisestä ja jatkuvasta liiketoiminnasta. Erästä on
oikaistava satunnaiset tuotot ja kulut. Esimerkiksi veronpalautukset ja lisäverot
siirretään oikaistun tuloslaskelman satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin. (Yritystutki-
mus ry 2017, 26; Salmi 2020, 150.)

Yritys X:n oikaistut tuloslaskelmat vuosilta 2017–2021 ovat liitteessä 1

3.2 Taseen oikaisu

Kuten oikaistu tuloslaskelman järjestys poikkeaa virallisesta kaavasta, niin myös
oikaistun taseen järjestys poikkeaa virallisesta tase kaavasta (Yritystutkimus ry
2017, 27). Oikaistusta taseesta poistetaan erät, joilla ei ole tulontuottamiskykyä.
Oikaistuun taseeseen lisätään virallisesta taseesta puuttuva olennainen varalli-
suus sekä näkymättömät velat (Salmi 2020, 154). Tase kuvaa tulevaisuudessa
saatavia tuloja, jonka takia on sen oikaisu tyypillisesti tuloslaskelmaa vaikeam-
paa. Taseeseen on mahdollista merkitä erää muun muassa aineettomiin hyödyk-
keisiin, joiden tulontuottokyvystä ei ole varmuutta. (Salmi 2020, 158.)

Aineettomat hyödykkeet -erään aktivoidaan välittömiä menoja, joiden oletetaan
tuottavan vastaavan määrän tuloja tulevaisuudessa. Jos havaitaan aktivointia,
joilla ei ole tulo-odotuksia tulee ne oikaista pois taseen varoista sekä vähentää
samalla summalla omaa pääomaa. (Yritystutkimus ry 2017, 31.) Muut aineetto-
mat hyödykkeet -erä pitää sisällään aineettomat oikeudet, muut aineettomat
hyödykkeet ja ennakkomaksut. Nämä erät tulee tavallisesti poistaa enintään
kymmenessä vuodessa. (Yritystutkimus ry 2017, 33.)

Aineelliset hyödykkeet -erään kuuluu maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet. Rakennukset ja rakennelmat voivat olla muun muassa tehdasrakennuksia ja työpajoja. Koneisiin ja kalustoon kuuluu muun muassa tuotantokoneet ja ajoneuvot. Jos omaisuutta on yliarvostettu, tulee tasearvo muuttua vastaamaan oikeaa arvoa sekä vähentää omaa pääomaa vastaavalla summalla. (Yritystutkimus ry 2017, 33–34.)

Muut osakkeet ja osuudet -erä sisältää osakeyhtiöiden osakkeet, huoneisto-osakkeet, osuuskunnan osuustodistukset, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön osuudet. Erä sisältää myös siirtokelpoiset liittymismaksut, kuten esimerkiksi sähkö-, vesijohto- ja kaukolämpöverkkojen liittymät. (Yritystutkimus ry 2017, 35.)

Lyhytaikaiset saamiset -erä esitetään yhtenä ryhmänä oikaistussa tuloslaskelmassa. Ryhmään kuuluu kaikki vuoden sisällä saatavat myyntisaamiset ja muut saamiset. Myyntisaamisiin kuuluu ulkopuolisille tapahtuneesta suoritteiden myynnistä syntyneet myyntisaamiset. Muihin saamisiin kuuluu saamiset ulkopuolisilta, ja erään on yhdistetty virallisen taseen lyhytaikaiset lainasaamiset, muut saamiset, siirtosaamiset ja maksamattomat osakkeet ja osuudet. Saman konsernin yrityksen ja omistusyhteisyriksen saamiset ja muut saamiset eritellään oikaistussa taseessa vielä samassa ryhmässä erinä sisäiset saamiset ja muut sisäiset saamiset. (Yritystutkimus ry 2017, 39–40.) Saamisista tulee oikaista pois ”väärät” saamiset eli todennäköiset luottotappiot vähennetään saamisista ja omasta pääomasta (Salmi 2020, 155). Epävarmoja saamisia voi olla esimerkiksi lainasaamiset tytäryhtiöiltä, jotka ovat menettäneet oman pääomansa (Yritystutkimus ry 2017, 45).

Oikaistun tuloslaskelma erä rahat ja rahoitusarvopaperit sisältää virallisen tuloslaskelman rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Tämä erä on helpon arvostettavissa, koska niiden arvo yksiselitteinen ja näihin ei liity arvonnemetyksen riskejä. (Yritystutkimus ry 2017, 40; Salmi 2020, 158.)

Oma pääoma jaetaan osakeyhtiölain mukaan sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottuun omaan pääomaan kuuluu osakepääoma, arvonkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto sekä ylikurssirahasto ja vararahasto. Vapaaseen omaan pääomaan kuuluu muut rahastot ja tilikauden ja edellisten tilikausien voitto. (Yritystutkimus ry 2017, 41.) Muihin rahastoihin kuuluu muun muassa sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, johon merkitään esimerkiksi se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan tai vieraaseen pääomaan. Muihin rahastoihin kuuluu myös oman pääoman sijoitukset ja osakepääoman alentamisesta syntynyt määrä, jolla ei kateta tappioita tai jaeta varoja. (Yritystutkimus ry 2017, 43.)

Oma pääoma toimii vakavaraisuuden mittarina omistajille ja muille sidosryhmille. Osakeyhtiölaki määrää yrityksen oman pääoman säilyttämisestä ja menettämistä, joka lisää velkojainsuojaa. Osakeyhtiö saa jakaa varojansa vain vapaan oman pääoman verran, ellei yhtiöjärjestyksessä määrätä jakamatta jätettävistä varoista. Vapaa oma pääoma perustuu viimeisimpään vahvistettuun ja tarvittaessa tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Varojen jako on kiellettyä, jos yhtiö on maksukyvytön tai jos varojen jako aiheuttaisi maksukyvyttömyyttä. (Yritystutkimus ry 2017, 41.) Oman pääoman oikaisut kohdistetaan tuloslaskelman ohi suoraan taseeseen, ja ne muodostuvat viralliseen taseeseen tehtyjen oikaisujen eristä. Nämä oikaisut voivat olla muun muassa omaisuuserien ja velkojen uudelleen arvostamista tai epävarmojen saamisten poistamista. (Yritystutkimus ry 2017, 45.)

Lyhytaikainen vieras pääoma sisältää vuoden sisällä erääntyvät velat (Yritystutkimus ry 2017, 45). Yritys X:llä on vierasta pääomaa virallisessa tilinpäätöksessä saatujen ennakoiden, ostovelkojen, muiden velkojen sekä siirtovelkojen erissä. Saadut ennakot -erä sisältää maksut, jotka on saatu ennen suorituksen luovuttamista. Tunnuslukulaskennassa ei lasketa mukaan keskeneräisistä töistä saatuja ennakoita. (Yritystutkimus ry 2017, 48.)

Ostovelat ovat tyypillisesti tuotannon tekijöiden hankkimisesta aiheutuneita velkoja, mutta myös kululaskuista ja investoinneista syntyneitä laskuja.

Ostovelkoja oikaistaan siirtämällä osamaksuvelat lyhytaikaiseen korolliseen vieraaseen pääomaan. Oikaistussa taseessa ostovelat saman konsernin yrityksille ja omistusyhteisy yrityksille eritellään omassa kohdassa nimeltä sisäiset ostovelat. (Yritystutkimus ry 2017, 50.)

Siirtovelat esitetään oikaistussa taseessa ryhmässä muut korottomat lyhytaikaiset velat, jossa esitetään myös muut korottomat velat, kuten esimerkiksi arvonlisäverovelat ja ennakonpidätysvelat. Siirtovelat ovat jaksotettuja eriä, joita on muun muassa palkat, lomapalkkavelat ja etukäteen saadut korko- ja vuokratulot. (Yritystutkimus ry 2017, 51.)

Yritys X:n oikaistut taseet vuosilta 2017–2021 ovat liitteissä 2 ja 3.

4 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi on yksi kolmesta tilinpäätöksen analyysimuodosta, ja se jää yritystutkimuksen ja tunnuslukuanalyysin välimaastoon. Tunnuslukuanalyysissä käytetään pelkästään tunnuslukuja, mutta tilinpäätösanalyysissä käytetään näiden lisäksi muita menetelmiä. Tilinpäätösanalyysissä pyritään selvittämään tunnuslukuihin vaikuttaneita tekijöitä, ja näin arvioimaan paremmin ovatko tunnusluvut hyviä tai huonoja sekä kertovatko ne satunnaisista vai pitkänaikavälin muutoksista. Tilinpäätösinformaatiosta ei saada tietoon kaikkia lukujen takana olevia tekijöitä, jonka takia muun muassa luottoluokitusyritykset ja investointipankit joutuvat tekemään yritysanalyysijä. Yritysanalyysin kohteena on koko yrityksen toimintaympäristö. Yritysanalyysin pohjalta arvioidaan esimerkiksi luottoluokitusta tai yrityskauppoja. (Niskanen & Niskanen 2003, 9–12; Salmi 2020, 262–263.)

Tilinpäätösanalyysin käyttäjiä ovat yrityksen sidosryhmät, jotka tarvitsevat informaatiota yrityksen taloudellista tilasta, kuten muun muassa osakkeenomistajat, lainoittajat, tavaroiden ja palveluiden toimittajat, asiakkaat, yrityksen johto, työntekijät ja viranomaiset. Tilinpäätösanalyysin laajuus ja syvyys vaihtelee sen tekijän tarpeiden mukaan. (Kallunki 2022, 17–21.) Tilinpäätösanalyysissä kootaan

tunnuslukujen tuottama informaatio, ja mitataan yrityksen toimintaedellytyksiä, jotka tavallisesti tiivistetään kannattavuudeksi ja kasvukyvyksi. Analysoitavan yrityksen rahoitusasemaa arvioidaan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden perusteella. Myös yrityksen toimintaedellytyksiä voidaan mitata esimerkiksi omistajiin, johtoon ja henkilökuntaan liittyvillä arvioilla. (Salmi 2020, 268.)

Tilinpäätösanalyysi on suhteellista, joten yrityksen taloudellisen aseman hyvyys ja huonous saadaan selville vertaamalla. Tunnusluvut mahdollistavat yrityksen rahamääräisen tilinpäätösinformaation vertailun muiden erikokoisten yritysten kanssa, koska ne esitetään pääosin suhdelukumuotoisina. Tavallisesti yritystä verrataan toisiin yrityksiin ja pääomamarkkinoiden asettamiin tavoitteisiin usean vuoden ajalta. Käyttämällä 3–5 vuoden ajanjaksoa saadaan muodostettua kuvan toimintaedellytyksistä, vuosittaisista muutoksista ja suoritustasosta verrattuna valittuun vertailuryhmään. Vertailtaviksi yrityksiksi kannattaa valita saman toimialan yrityksiä, koska vertailukelpoisuus on eri toimialojen välillä tyypillisesti heikkoa. Analysoitavan yrityksen toimiala voi myös vaikuttaa siihen, onko yleisesti annetut ohjearvot päteviä omalle alalla. Esimerkiksi vähittäiskaupanalan yritysten voittomarginaalit ovat tyypillisesti alhaisempia, kuin muilla aloilla. (Kallunki 2022, 14; Seppänen 2011, 63–64 & 96–98; Yritystutkimus ry 111.)

Vertaan Yritys X:n tilinpäätöksen tunnuslukuja Työ- ja elinkeinoministeriön TEM-Tilastopalvelusta haettuihin toimialakohtaisiin tunnuslukuihin. Haetut tunnusluvut on jaettu kolmeen eri luokkaan: alakvartiili (alin 25 %), mediaani (25–75 %) ja yläkvartiili (yli 75 %) (Tilastokeskus b). Hain tilastopalvelusta laskentatoimen, kirjanpidon, tilintarkastuksen ja veroneuvonnan (toimialaluokitus 692) tunnusluvut vuosilta 2017–2021 (Liite 5). Laskentatoimen, kirjanpidon, tilintarkastuksen ja veroneuvonnan toimialaluokkaan on tilastoitu 163 vuonna 2017, 171 vuonna 2018, 153 vuonna 2019, 129 vuonna 2020 ja 53 vuonna 2021. Vuoden 2021 tilastotiedot ovat olleet hakuhetkellä 14.8.2022 vajaat, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa. (TEM-Tilastopalvelut.) Yritys X:n tunnusluvut esitetään liitteessä 4.

4.1 Kasvu

Kasvulla mitataan yrityksen liiketoiminnan menestymistä. Yrityksen kasvu on välttämätöntä useasta syystä. Kannattavuuden parantaminen ilman liikevaihdon kasvua on vaikeaa, koska palkka- ja muut kulut eivät juuri alene. Kasvamattoman yrityksen markkinaosuus pienenee kasvavilla markkinoilla. Kasvava yritys saa tuotua esiin ihmisten, tuotteiden ja prosessien kehityksiä ja on luotettava osapuoli asiakkaiden silmissä. Kasvava yritys antaa vahvan kuvan sen tulevaisuudesta, ja yrityksen arvo perustuu osittain tulevaisuuden rahavirtaodotuksiin. Kasvavan yrityksen on helpompaa rekrytoida avainhenkilöstöä. Julkisten palveluiden rahoittaminen ja työllisyyden ylläpitäminen edellyttää yritysten kilpailukykyä ja liiketoiminnan kasvua. (Kallunki 2022, 112; Salmi 2020, 255–256.)

Vain kasvu voi tuottaa yritykselle lisäarvoa, mutta kasvu ei kuitenkaan ole tae arvon luonnista. Esimerkiksi epäorgaaninen kasvu eli yritysostoin tapahtuva kasvun arvon tuotto on ongelmallista. Epäonnistunut yrityskauppa voi laskea pääoman tuottoa prosenttia alle pääoman kustannusten, jolloin kauppa tuhoaa omistaja arvoa. Kasvu on lisäarvoa tuottavaa, kun kasvuun tarvittavan sitoutuneen pääoman lisäys tuottaa enemmän kuin sen rahoittamisesta aiheutuu kustannuksia. (Kallunki 2022, 112–113.) Tervettä kasvua syntyy silloin kun sen pääomarakenne pysyy optimaalisena ja yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut ovat kunnossa. (Kallunki 2022, 113; Salmi 2020, 260).

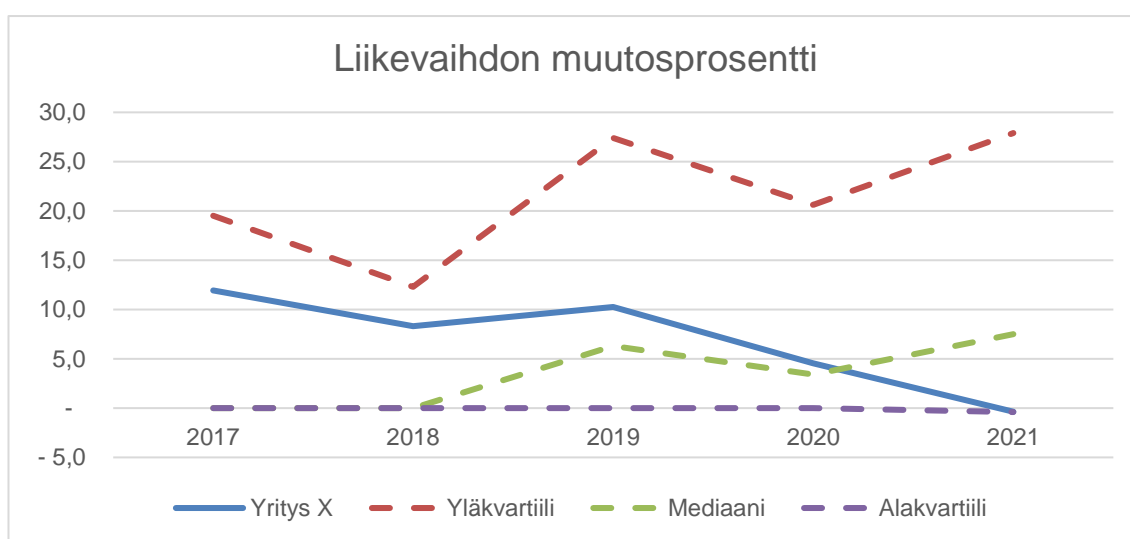
Yrityksen kasvua ja supistumista voidaan mitata muun muassa liikevaihdon, laskutuksen, tuloksen, taseen loppusumman ja osingonjaon mittareilla. Joitain mittareita, kuten liikevaihdon muutosta tulisi tulkita suhteessa inflaatiokehitykseen. (Yritystutkimus ry 2017, 78.) Pitkällä aikavälillä yritysten tulisi pystyä kasvamaan vähintään samassa suhteessa muiden toimialan yritysten kanssa. (Salmi 2020, 268). Osinkojen säännöllinen pitkäaikainen kehittyminen kertoo kestävästä ja aidosta liiketoiminnan kasvusta. (Kallunki 2022 114). Tarkastelen seuraavaksi Yritys X:n kasvua sen liikevaihdon muutosprosentin, kuluttajaindeksin ja jaetun osingon näkökulmasta.

Liikevaihdon muutosprosentti lasketaan seuraavasti:

$$X = Y / Z \times 100$$

missä X on liikevaihdon muutosprosentti, Y on liikevaihdon muutos (12 kk) ja Z on liikevaihto edellisellä kaudella (12 kk) (Yritystutkimus ry 2017, 78).

Kuviosta 1 nähdään, että Yritys X:n liikevaihdon muutoksen suuruus on laskeutunut tarkasteltavana ajankohtana. Liikevaihdon muutos oli suurinta vuonna 2017 (11,9 %) ja pienin vuonna 2021 (0,4 %). Yritys X:n kasvu on ollut keskimäärin 6,9 prosenttia. Liikevaihdon muutos on jäänyt joka vuosi vertailtavien toimialojen yläkvartiiliin alapuolella, jonka muutosprosentti on ollut keskimäärin 21,5 prosenttia. Yritys X:n liikevaihdon muutos on onnistunut pysyttelemään lähes kaikkina vuosina mediaanin yläpuolella, paitsi vuonna 2021. Yritys X:n liikevaihdon muutos oli vuonna 2021 alle mediaanin, ja tunnusluku oli ensimmäistä kertaa negatiivinen (-0,4 %) tarkastelujakson aikana.

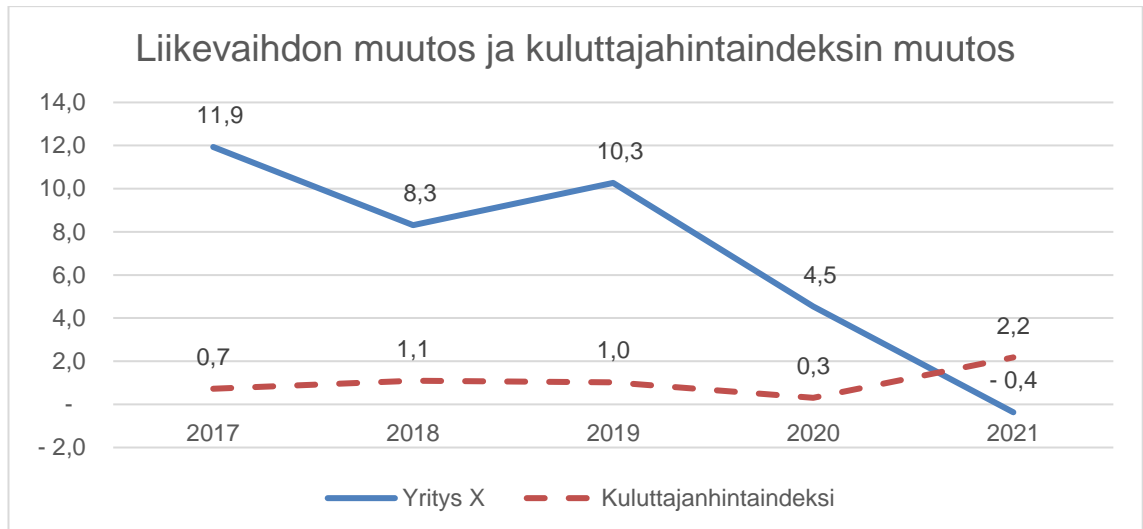
Kuvio 1. Yritys X:n liikevaihdon muutosprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Yritys X:n liikevaihdon muutos on laskenut koronavuosina 2020 ja 2021. Myös vertailtavien toimialojen yläkvartaalissa ja mediaanissa on havaittavissa liikevaihdon muutoksen laskua vuonna 2020. Näiden toimialojen mediaani ja

yläkvartaali on kuitenkin noussut vuonna 2021 paremmalle tasolle kuin mitä ne olivat vuonna 2019. Koronapandemialla on voinut olla vaikutusta toimialoihin vuonna 2020, mutta nämä vaikutukset eivät ole olleet pysyviä.

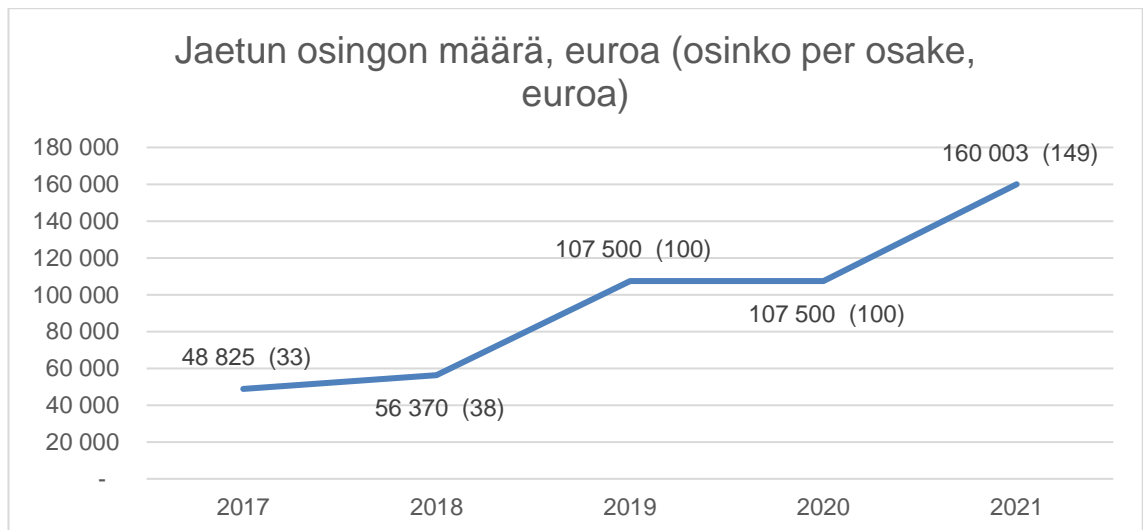
Koronavirus aiheuttama epävarmuus on voinut vaikuttaa Yritys X:n uusien asiakkaiden hankintaan, jolloin liikevaihto ei ole kasvanut toimialojen mukana vuosina 2020 ja 2021. Koronavirus on aiheuttanut lisätyötä etenkin pienten yritysten tilintarkastuksissa, jotka muodostavat suurimman osan Yritys X:n asiakkaista (Ks. Luku 1.2). Tämä lisätyö ei ole välttämättä näkynyt kuitenkaan asiakkaalta laskutettavassa summassa. Asiakkaat ovat saattaneet neuvotella alhaisemman hinnan vedoten koronaviruksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikeuksiin. Tällöin tilintarkastusyritys on voinut suostua alhaisempaan hintaan säilyttääkseen asiakkaan. (Albitar & Gerged & Kikhia & Hussainey 2020, 3–4.) Nämä seikat ovat voineet vaikuttaa Yritys X:n liikevaihdon kasvuun heikentävästi vuosina 2020 ja 2021.

Kuluttajahintaindeksiä pidetään yleisenä inflaation mittarina Suomessa. Kuluttajahintaindeksi kuvaa ostamien tavaroiden ja palveluiden hintakehitystä Suomessa. (Tilastokeskus a.) Jos yritys kasvaa inflaation kanssa samaa tahti, niin yrityksen tulos pienenee, koska inflaatio nostaa yrityksen kuluja. Tämän takia yrityksen kasvun tulisi olla vähintään inflaation verran. (Euroopan keskuspankki.) Kuvion 2 mukaan Yritys X:n liikevaihdon kasvu on ollut yli kuluttajahintaindeksin vuosina 2017–2020. Vuonna 2021 Yritys X:n kasvu on ollut negatiivista 0,4 prosenttia ja inflaatio on ollut 2,2 prosenttia, joka on tarkastelujakson korkein vuosittainen muutos. Vuosi 2021 on ollut siis erittäin huono Yritys X:n liikevaihdon muutokselle.

Kuvio 2. Yritys X:n liikevaihdon muutosprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna vuosittaiseen kuluttajahintaindeksin keskiarvoon (Tilastokeskus a).

Jos yrityksellä ei ole kannattavia investointikohteita tulee yrityksen jakaa ylimääräinen likviditeetti omistajille osinkoina tai ostamalla omia osakkeita takaisin (Kallunki 2022, 125). Kuvio 3 nähdään, että Yritys X on kasvattanut jaettavan osingon määrää lähes vuosittain. Joka kertoo mahdollisesti siitä, että yrityksellä ei ole vaihtoehtoisia kannattavia investointikohteita.

Kuvio 3. Yritys X:n jaetun osingon määrä vuosina 2017–2021.

Selvää yhtä syytä Yritys X:n liikevaihdon laskuun ei löydy. Vertailtavien toimialojen yritykset ovat onnistuneet saavuttamaan kasvua vuonna 2021, joten Yritys X:n liikevaihdon lasku ei johdu alan sisäisestä trendistä.

4.2 Kannattavuus

Kannattavuudella tarkoitetaan liiketoiminnan taloudellista tulosta ja se on perusedellytys jatkuvalle liiketoiminnalle. Kannattavuutta mitataan absoluuttisesti tai suhteellisesti. Absoluuttisessa, mitataan liiketoiminnan voittoa ja suhteellisessa mitataan voiton suhdetta yritykseen sijoitettuun pääomaan. (Yritystutkimus ry 2017, 63.) Kannattavuuden tunnusluvuilla mitataan yrityksen operatiivisen toiminnan ja tehokkuuden kannattavuutta (Seppänen 2011, 71).

Tunnuslukuja verrataan sijoittajien asettamiin tavoitteisiin yrityksen menestymiselle. Pääoman sijoittajilla on suuri määrä vaihtoehtoisia sijoituskohteita, jonka takia he vertaavat yrityksen kannattavuutta ja riskiä muiden sijoituskohteiden tuottoon. Oman ja vieraan pääoman sijoittajien saama voitto yrityksestä täytyy olla riittävä sen riskeihin nähden. Hyvä kannattavuus mahdollistaa selviytymisen vieraan pääoman maksuvelvoitteista sekä riittävän lisäarvon tuottamisen ja osingonjaon omistajille. (Kallunki 2022, 81.) Analysoin kannattavuutta aluksi laskemalla oikaistun tuloslaskelman käyttökateprosentin, liiketulosprosentin ja nettotulosprosentin eli niin sanotut kateluvut. Korkeat kateluvut viestivät vahvasta hinnoitteluvoimasta ja tehokkaasta kustannusten hallinnasta. (Kallunki 2022, 91). Selvitän myös pääoman tuottoa laskemalla kokonaispääoman tuottoprosentin, sijoitetun pääoman tuottoprosentin ja oman pääoman tuottoprosentin.

4.2.1 Käyttökateprosentti

Käyttökate (EBITDA, earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) näyttää liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja, rahoituseriä, arvonalentumisia ja veroja. Käyttökate on oikaistun tuloslaskelman välisumma, jolloin sitä ei näytetä virallisessa tuloslaskelmassa. Käyttökateprosentin käyttö on hankalaa, jopa saman toimialan sisällä, koska kaikki yritykset eivät omista omia tuotantovälineitä itse, vaan he vuokraavat tuotantovälineet kokonaan tai osittain. Kun

yritys omistaa tuotantovälineensä näkyvät kulut tuloslaskelmassa poistoina ja rahoituskuluina käyttökateen jälkeen, kun taas välineiden vuokraus näkyy ennen käyttökateen liiketoiminnan muina kuluina. (Yritystutkimus ry 2017, 63–64.)

Käyttökate lasketaan seuraavasti:

$$X = Z + C$$

missä X on käyttökate, Z on liike-tulos ja C on poistot ja arvonalentumiset (Yritystutkimus ry 2017, 64).

Käyttökateprosentti lasketaan seuraavasti:

$$X = C / Z * 100$$

missä X on käyttökateprosentti, C on käyttökate ja Z on liiketoiminnan tuotot yhteensä (Yritystutkimus ry 2017, 64).

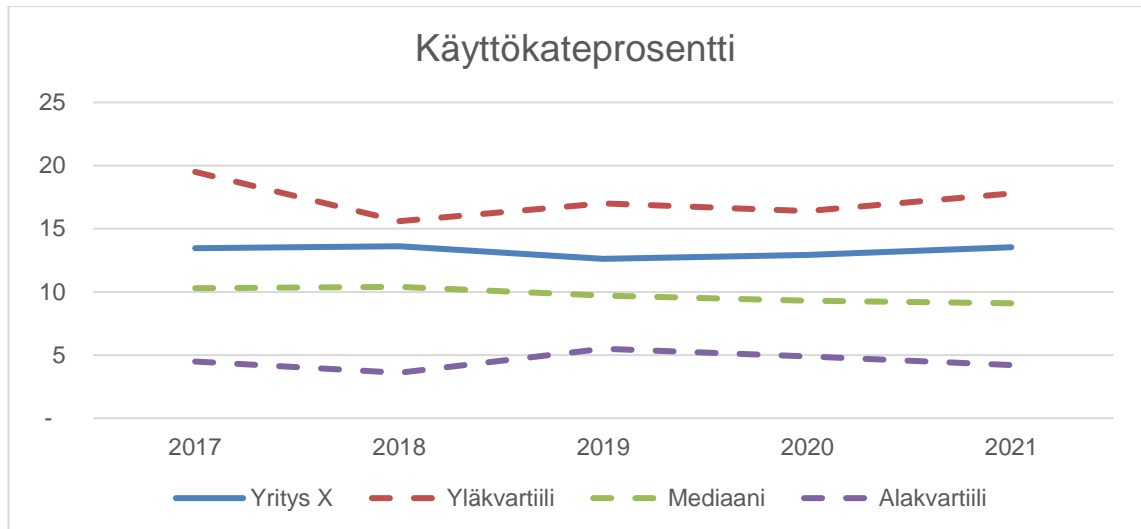
Käyttökateprosentilla ei ole annettu yleistä tavoitearvoa sen heikon vertailukelpoisuuden takia, mutta sille on annettu toimialakohtaiset vaihteluvälit, joihin käyttökateprosentti tyypillisesti asettuu (Taulukko 2). Toimialan lisäksi on otettava huomioon aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistovaatimukset sekä vieraan pääoman rahoituskulujen määrä käyttökateprosentin riittävyyttä arvioidessa. (Yritystutkimus ry 2017, 64.)

Taulukko 2. Käyttökateprosentille voidaan antaa seuraavanlaiset vaihteluvälit eri toimialoille (Yritystutkimus ry 2017, 64).

Teollisuus	5–20 %
Kauppa	2–10 %
Palvelu	5–15 %

Kuviossa 4 esitetään Yritys X:n käyttökateprosentit. Tunnusluku on pysynyt taseisena vertailtavien toimialojen mediaanin ja yläkvartaalin välissä vertailujakson aikana. Käyttökateprosentti oli keskimäärin 13,2 prosenttia, ja se oli korkeimmillaan vuonna 2018 (13,6 %) ja matalimmillaan vuonna 2019 (12,6 %). Vertailtavien toimialojen yläkvartiili oli keskimäärin 17,3 prosenttia, mediaani oli keskimäärin 9,8 prosenttia ja alakvartiili oli keskimäärin 4,5 prosenttia. Yritystutkimus ry:n mukaan käyttökateprosentti on palvelutoimialalla hyvä, kun se on 5–15 prosentin välissä. Yritys X:n käyttökateprosenttia voidaan pitää ohjearvojen mukaan hyvänä koko tarkasteluajanjakson aikana. Tunnusluvun ollessa annetun asteikon yläpäässä, voidaan Yritys X:n kannattavuutta pitää hyvänä ja riittävänä kattamaan vieraan pääoman rahoituskulut.

Yritys X:n ulkopuolisten palveluiden kasvu on ollut vuosittain suhteessa yhtä suurta tai hieman suurempaa kuin yrityksen liikevaihdon kasvu. Ulkopuoliset palvelut -erä oli 1 259 001 euroa vuonna 2020 ja 1 246 756 euroa vuonna 2021. Yritys X ei ole täten joutunut tekemään suuria leikkauksia henkilöstönsä määrässä koronavuosina. Yritys X:n liiketoiminnan muut kulut -erä on kuitenkin laskenut tarkastelujakson aikana 34 prosenttia, jonka ansiosta Yritys X:n käyttökateprosentti on pysynyt suhteellisen samana tarkasteltavien vuosien aikana. Suurin muutos oli vuonna 2020, kun Yritys X:n liiketoiminnan muut kulut -erä laski edellisen vuoden 99 669 eurosta 67 139 euroon. Koronaviruksen osuutta tähän 32 530 euron laskuun on vaikea päätellä ilman tarkempia tietoja yrityksen liiketoiminnan muista kuluista.

Kuvio 4. Yritys X:n käyttökateprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Yritys X ei omista toimitilojansa, jolloin vuokrat sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin toisin kuin yrityksillä, jotka itse omistavat toimitilansa, joilla nämä kulut näkyvät käyttökate välisumman jälkeisessä suunnitelman mukaiset poistot -erässä. Yritys X:n tuloslaskelmalla henkilöstökulut ovat jokaisena vuonna alle 100 euroa. Kuitenkaan palkkakorjaus oikaisua ei tehty rasittamaan kannattavuutta, koska omistajien palkat ovat osana ulkopuoliset palvelut -erää.

4.2.2 Liiketulosprosentti

Liiketulos (EBIT, earnings before interest and taxes) on oikaistun tuloslaskelman välitulos, joka kertoo paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Oikaistun tuloslaskelman liiketulos poikkeaa virallisen tuloslaskelman erästä tehtyjen oikaisujen määrällä. (Yritystutkimus ry 2017, 64.)

Liiketulosprosentti lasketaan seuraavasti:

$$X = Z / C * 100$$

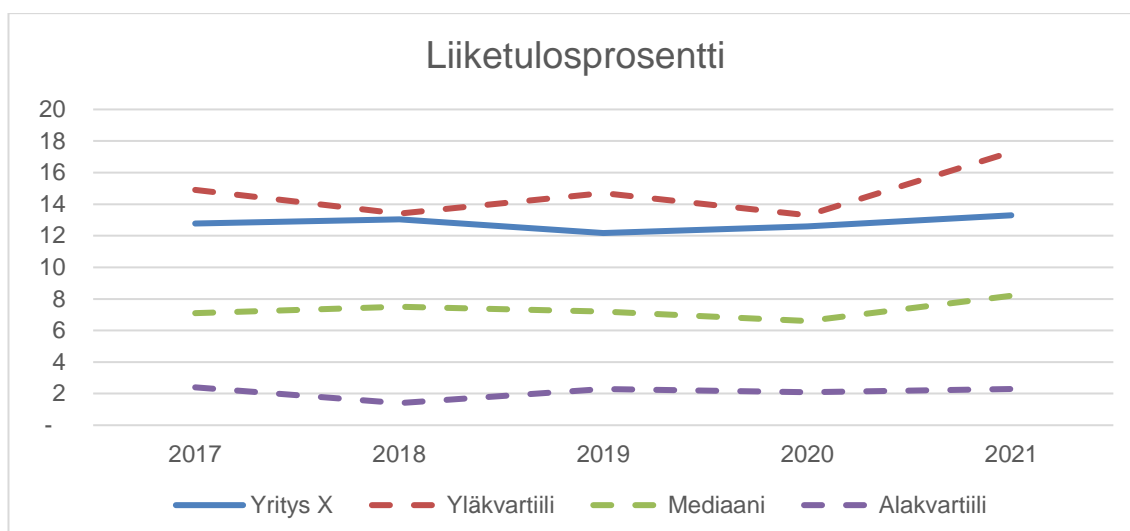
missä X on liiketulosprosentti, Z on liiketulos ja C on liiketoiminnan tuotot yhteensä (Yritystutkimus ry 2017, 64).

Liiketulosprosentti voidaan käyttää yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen, mutta myös toimialan sisäiseen vertailuun. Liikevoittoprosentti on keskimääräistä suurempi paljon pääomia sitovilla toimialoilla, koska rahoituserät tulevat vasta liikevoiton jälkeen. Liiketulosprosentin arvioinnin avuksi on annettu yleiset ohjearvot (Taulukko 3). (Yritystutkimus ry 2017, 64–65; Kallunki 2022, 95.)

Taulukko 3. Liiketulosprosentille voidaan antaa seuraavanlaiset ohjearvot (Yritystutkimus ry 2017, 65).

Yli 10 %	Hyvä
5–10 %	Tyydyttävä
Alle 5 %	Heikko

Kuvion 5 mukaan Yritys X:n liiketulosprosentti on myös ollut erittäin tasaista tarkasteltavan ajanjakson aikana, mutta se on pysynyt lähempänä vertailtavien toimialojen yläkvartaalia kuin käyttökateprosentti. Keskimäärin tunnusluku oli 12,8 prosenttia, ja se oli korkeimmillaan vuonna 2021 (13,3 %) ja matalimmillaan vuonna 2019 (12,2 %). Vertailtavien toimialojen yläkvartiili oli keskimäärin 14,7 prosenttia, mediaani oli keskimäärin 7,3 prosenttia ja alakvartiili oli keskimäärin 4,5 prosenttia. Yritys X:n liiketulos on ollut Yritystutkimus ry:n antamien ohjearvojen mukaan hyvä koko tarkasteluajanjakson aikana.

Kuvio 5. Yritys X:n liiketulosprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Yritys X:n koneesta ja kalustosta tehdään vuosittain elinkeinotulon verottamisesta sädetetyn lain sallima 25 prosentin menojäännösporto, ja muista aineettomista hyödykkeistä tehdään vuosittainen tasapporto (Laki elinkeinotulon verottamisesta 24 § & 30 §.) Tämän takia tarkasteltavan yrityksen liiketulosprosentti on ottanut kiinni sen käyttökateprosenttia joka vuosi, koska suuria taseeseen aktivoitavia hankintoja ei ole tehty. Liiketulosprosentin ja käyttökateprosentin erotus on laskenut tarkasteltavan ajanjakson aikana tasaisesti 0,7 prosentista 0,3 prosenttiin.

4.2.3 Nettotulosprosentti

Nettotulos saadaan lisäämällä liiketulokseen tuloslaskelman rahoitustuotot ja vähentämällä rahoituskulut ja verot. Kannattavan toiminnan nettotulos on positiivinen. Nettotuloksen vähimmäistaso määräytyy yrityksen pääomarakenteen vahvistamispyrkimysten ja voitonjakotavoitteiden mukaan. (Yritystutkimus ry 2017, 65.) Nettotulos näyttää varsinaisen liiketoiminnan tuloksen, koska siitä jätetään pois yrityksen satunnaiset tuotot ja kulut sekä tilinpäätössiirrot. Nettotuloksen jälkeen tulee vielä tilikauden tulos. Kun nettotulos on positiivinen on yritys pystynyt selviytymään liiketoiminnallaan lainojen koroista sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta. (Alma Talent 2022d.)

Nettotulos lasketaan seuraavasti:

$$X = Z + C - V - B$$

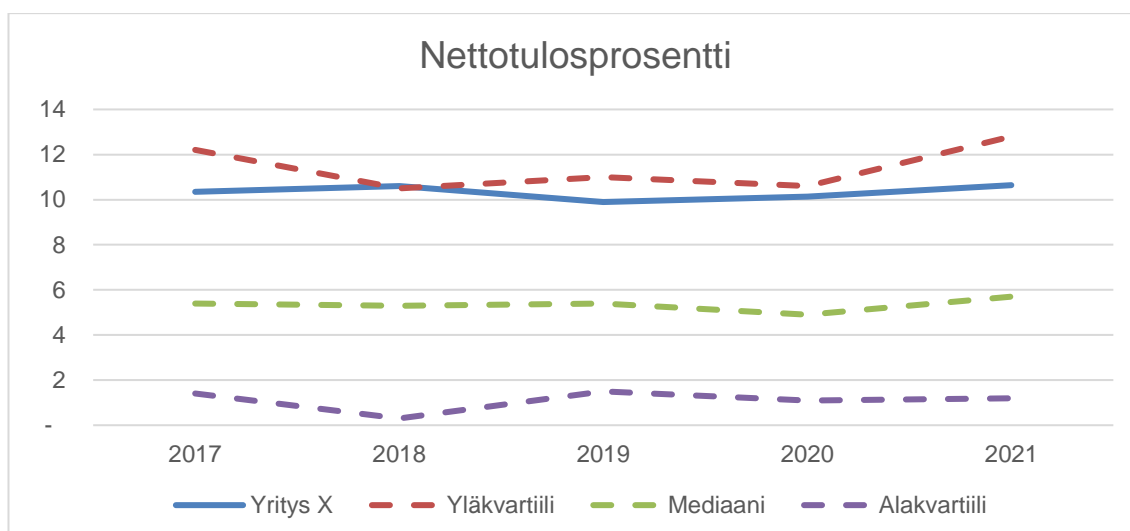
missä X on nettotulos, Z on liike-tulos, C on rahoitustuotot, V on rahoituskulut ja B on verot (Yritystutkimus ry 2017, 65).

Nettotulosprosentti lasketaan seuraavasti:

$$X = Z / C * 100$$

missä X on Nettotulosprosentti, Z on nettotulos ja C on liiketoiminnan tuotot yhteensä (Yritystutkimus ry 2017, 65).

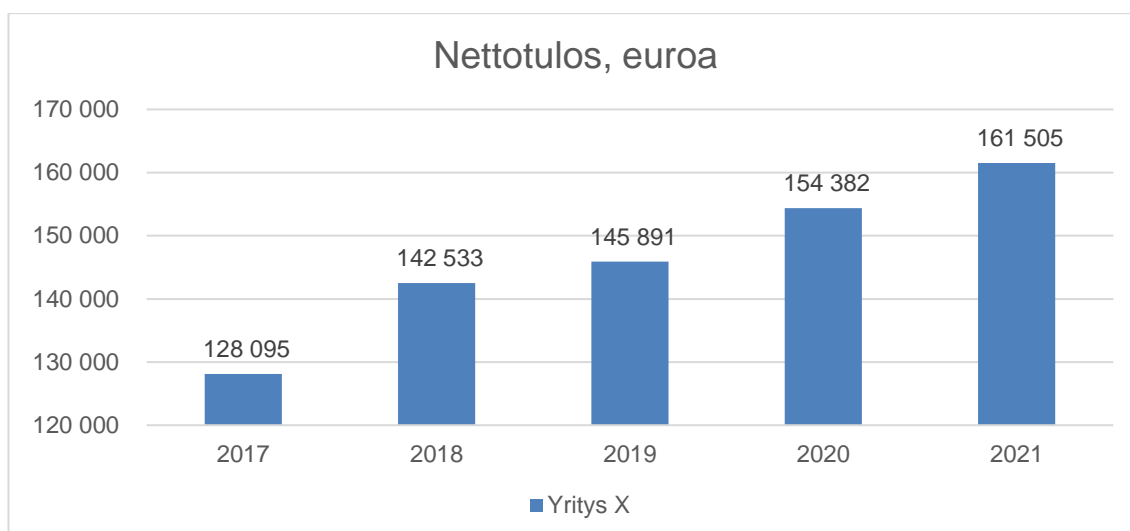
Kuviossa 6 on esitetty Yritys X:n nettotulosprosentit vuosilta 2017–2021, joka on pysynyt tasaisena, kuten muutkin edellä mainitut kannattavuuden kateluvut. Nettotulosprosentti oli keskimäärin 10,3 prosenttia, ja se oli korkeimmillaan vuonna 2018 sekä vuonna 2021 (10,6 %) ja alimmillaan vuonna 2019 (9,9 %). Vuonna 2018 nettotulosprosentti ylitti vertailtavien yritysten yläkvartiilin (10,5 %). Vertailtavien yritysten yläkvartiili oli keskimäärin 11,4 prosenttia, mediaani oli keskimäärin 5,3 prosenttia ja alakvartiili 1,1 prosenttia. Alma Talentin tunnuslukuoppaan mukaan nettotuloksen tasoa on hyvä arvioida oman pääoman tuoton avulla (Alma Talent 2022d).

Kuvio 6. Yritys X:n nettotulosprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Vuonna 2019 Yritys X:n tuloslaskelman erässä tuotot osuuksista ja muista sijoituksista oli tuottoja 25 302 euroa, jotka siirsin satunnaisiin tuottoihin, koska nämä tuotot eivät kuulu yrityksen säännölliseen ja jatkuvaan liiketoimintaan. Oikaisin myös näiden veron osuuden (20 %) välittömistä veroista satunnaisiin kuluihin.

Edellä mainittujen kannattavuuden katelukujen perusteella Yritys X:n tarkasteltavista tilikausista parhaita ovat olleet vuodet 2018 ja 2021. Tunnuslukujen muutokset ovat pysyneet noin yhden prosentin sisällä vuodesta toiseen. Kuitenkin kuten kuviosta 7 nähdään niin yrityksen euromääräinen nettotulos on ollut tasaisessa kasvussa. Nettotulos oli 128 095 euroa vuonna 2017 ja vuonna 2021 nettotulos oli 161 505 euroa. Nettotuloksen kasvu on tarkasteltavan ajanjakson aikana ollut 33 410 euroa (126 %), joka on suhteessa melkein yhtä paljon kuin liikevaihdon kasvu 321 373 euroa (127 %) vuodesta 2017 vuoteen 2021. Yritys X:n nettotulos kasvoi vuodesta 2020 vuoteen 2021 4,6 prosenttia, vaikka yrityksen liikevaihdon kasvu oli negatiivista 0,4 prosenttia. Yritys X on tällöin onnistunut vähentämään omia kuluja ilman, että varsinainen tilikauden tulos laskisi. Koronaviruksen vaikutuksia ei voida nähdä selvästi vuosina 2020 ja 2021, koska Yritys X:n kannattavuuden kateluvut ovat kasvaneet näinä molempina vuosina.

Kuvio 7. Yritys X:n nettotulos euroina vuosina 2017–2021.

Toimialakohtaisissa kannattavuuden kateluvuissa näkyy vuonna 2020 pieni lasku vuoden 2019 tasosta. Tämä vuoden 2020 aleneminen voi mahdollisesti johtua koronaviruksen vaikutuksista. Kuitenkin vuonna etenkin toimialakohtais- ten katelukujen yläkvartaalissa voidaan nähdä kuitenkin suurta kasvua vuo- desta 2020. Toimialakohtaisten katelukujen yläkvartaali on vuonna 2021 ollut parempi, kuin mitä ne olivat vuosina 2018 ja 2019. Koronaviruksella on voinut vaikuttaa vuoden 2020 toimialan tunnuslukuihin heikentävästi. Kuitenkin yrityk- set, joiden kannattavuus on ollut hyvällä tasolla, pystyivät vuonna 2021 paranta- maan katelukujansa paremmiksi mitä ne ovat olleet usean vuoden aikana en- nen virusta.

4.2.4 Kokonaispääoman tuotto prosentti

Kokonaispääoman tuotto prosentilla verrataan tulosta ennen rahoituskuluja ja veroja yritystoimintaan sitoutuneeseen pääomaan. Tunnusluku kuvaa yrityksen kannattavuutta mittaamalla sen kykyä tuottaa tulosta koko yritystoimintaan si- toutuneelle pääomalle. Kokonaispääoman tuotto prosenttiin ei vaikuta yrityksen veronmaksupolitiikka tai yhtiömuoto. Jos yrityksellä on huomattavia rahoitus- tuottoja ja rahoituskuluja samanaikaisesti, niin nämä erät voidaan netottaa kes- kenään. Tällöin eliminoidaan rahoituserien kaksinkertainen vaikutus tunnuslu- vun laskentaan. (Yritystutkimus ry 2017, 66–67.)

Kokonaispääoman tuotto on parempi tunnusluku, kun sijoitetun pääoman tuotto silloin, kun pääomaa ei pysty jakamaan korolliseen ja korottomaan. Tunnusluvun vertailukelpoisuutta vaikeuttaa yritysten eritavoilla tehdyt arvonnkorotukset sekä arvonnkorotuksia tehdessä ja purettaessa syntyneet epäjatkuvuuskohtat vertailussa. (Yritystutkimus ry 2017, 67.)

Kokonaispääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavasti:

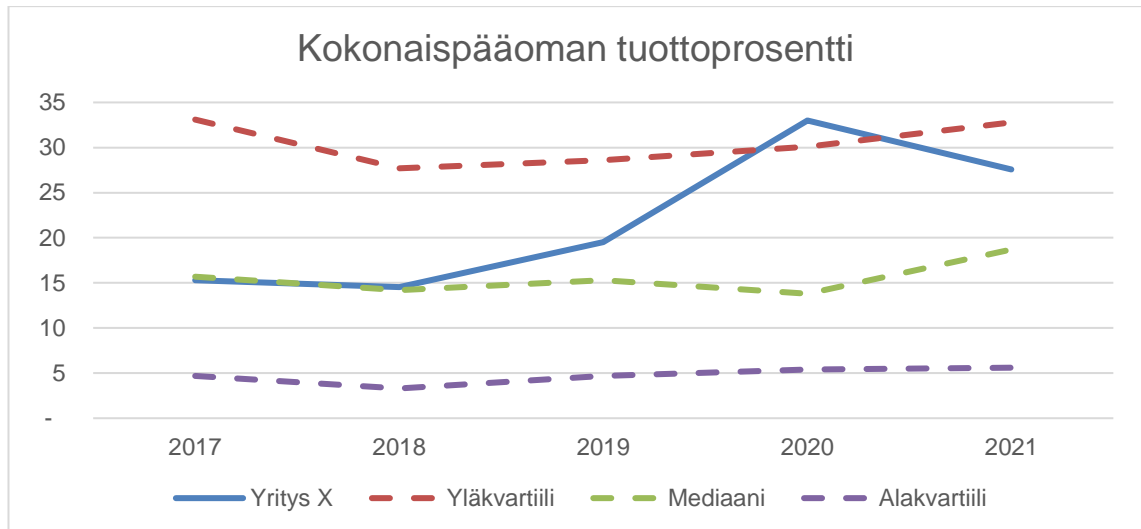
$$X = (Z + C + V) / B * 100$$

missä X on kokonaispääoman tuotto prosentti, Z on nettotulos, C on rahoituskulut, V on verot (12 kk) ja B on oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella (Yritystutkimus ry 2017, 66).

Taulukko 4. Kokonaispääoman tuotto prosentille voidaan antaa seuraavanlaiset ohjearvot (Alma Talent 2022d).

Yli 10 %	Hyvä
5–10 %	Tyydyttävä
Alle 5 %	Heikko

Kuviossa 8 esitetään Yritys X:n kokonaispääoman tuotto prosentti, joka on ollut keskimäärin 22,0 prosenttia vuosina 2017–2021. Yritys X:n kokonaispääoman tuotto prosentti oli vuosina 2017 ja 2018 lähes yhtä suuri kuin vertailtavien toimialojen yritysten mediaani. Erityinen nousu tunnusluvussa on tapahtunut vuonna 2019, jolloin Yritys X on ostanut omia osakkeitaan takaisin. Tämä osto vähensi yrityksen omaa pääomaa ja siten taseen vastattavan yhteissummaa, jonka takia kokonaispääoman tuotto oli suurempaa. Koska tunnusluvun laskennassa käytetään kahden tilikauden keskiarvoa niin tämä kasvu näkyi vasta selvästi vuonna 2020. Vuonna 2021 kokonaispääoman tuotto prosentti laski taas, koska yritykselle kertyi käyttämättömiä voittovaroja, ja ostovelat kasvoivat huomattavasti tilikaudella.

Kuvio 8. Yritys X:n kokonaispääoman tuotto prosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Taulukko 4:n mukaan Yritys X:n kokonaispääoman tuotto prosentti on ollut hyvä, koska se on ollut yli 10 prosenttia koko tarkasteluajanjakson ajan. Pienet pääomat voivat mahdollisesti kasvattaa tunnuslukua liian suureksi, jonka takia on hyvä tarkastella tunnuslukua tilikauden tuloksen avulla. Aikaisemmin nettotulosta tarkastellessa huomasimme sen olevan kuitenkin hyvällä tasolla, joten vaikka pienentynyt pääoma nosti kokonaispääoman tuotto prosenttia ei tunnusluku ole kuitenkaan huono (Ks. luku 4.2.3).

4.2.5 Oman pääoman tuotto (ROE)

Oman pääoman tuotolla (ROE, return on equity) mitataan oman pääoman tuottoa, ja se kuvaa omistajille yrityksen kykyä tuottaa lisäarvoa siihen sijoitetulla omalle pääomalle. Yrityksen on pystyttävä tuottamaan lisäarvoa omistajille ja samaan aikaan saada tuottoa vieraan pääoman lisäksi. Omistajat määrittävät haluamansa tuotto vaatimuksen yritykselle siihen liittyvän riskin mukaan. Oman pääoman tuotto prosenttiin vaikuttaa eniten yrityksessä tehtävät arvonkorotukset. (Kallunki 2022, 105; Yritystutkimus ry 2017, 68.)

Oman pääoman tuotto lasketaan seuraavasti:

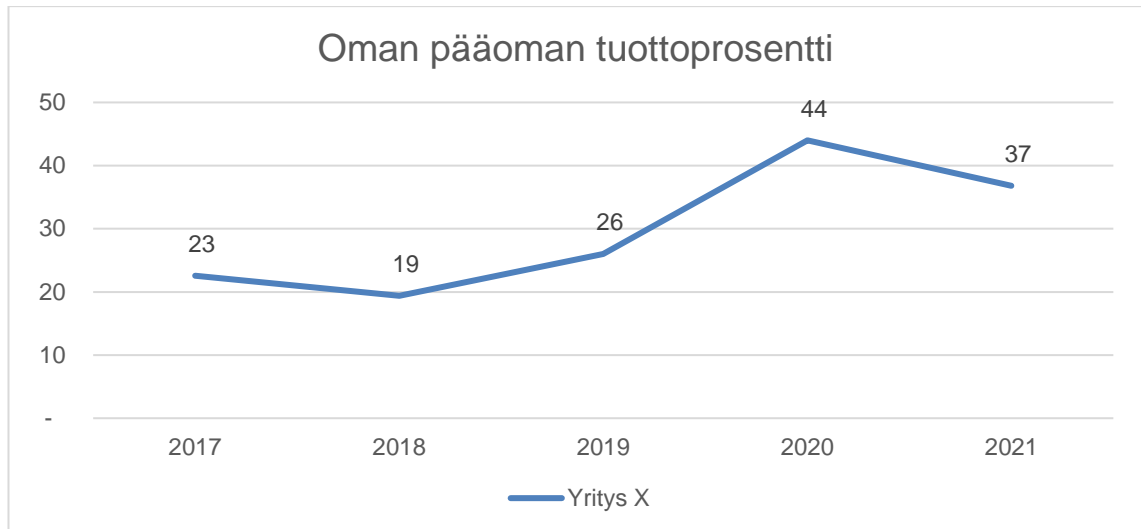
$$X = Z / C * 100$$

missä X on oman pääoman tuotto prosentti, Z on nettotulos (12 kk) ja C on oikaistu oma pääoma keskimäärin tilikaudella (Yritystutkimus ry 2017, 68).

Taulukko 5. Oman pääoman tuotolle voidaan antaa seuraavanlaiset ohjearvot (Alma Talent 2022a).

Erinomainen	Yli 20 %
Hyvä	15–20 %
Tyydyttävä	10–15 %
Välttävä	5–10 %
Heikko	Alle 5 %

Kuviossa 9 on esitetty miten oman pääoman tuotto prosentti on kehittynyt vuosina 2017–2021. Tunnuslukua voi pääosin pitää erinomaisena (taulukko 5), paitsi vuonna 2018 tunnusluku laski hyväksi. Vuosien 2019 ja 2020 tunnusluvun kasvu johtuu omien osakkeiden takaisinoston takia. Vuoden 2021 lasku johtuu kertyneistä voittovaroista ja kasvaneista ostovelosta.

Kuvio 9. Yritys X:n oman pääoman tuotto prosentti vuosina 2017–2021.

Yritys X:n nettotulosta voidaan pitää myös vähintään tyydyttävä, koska oman pääoman tuotto ylittää Alma Talent tunnuslukuoppaan antaman 10 prosentin tason. Lopullinen arvio oman pääoman tunnusluvun tasosta tulee kuitenkin omistajilta ja heidän tuottovaatimuksistaan. (Alma Talent 2022d).

4.2.6 Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

Sijoitetun pääoman tuotolla (ROI, return on investment) mitataan yrityksen suhteellista kannattavuutta, eli kuinka paljon tuottoa on saatu sijoitetulla vieraalla pääomalla. Sijoitettua pääomaa ovat kaikki vieraan pääoman erät, joista maksetaan korkoa tai tuottoa. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttin tulisi vähintään olla rahoituskuluprosentin suuruinen. (Niskanen & Niskanen 2003, 115; Yritystutkimus ry 2017, 68.)

Sijoitetun pääoman tuotto lasketaan seuraavasti:

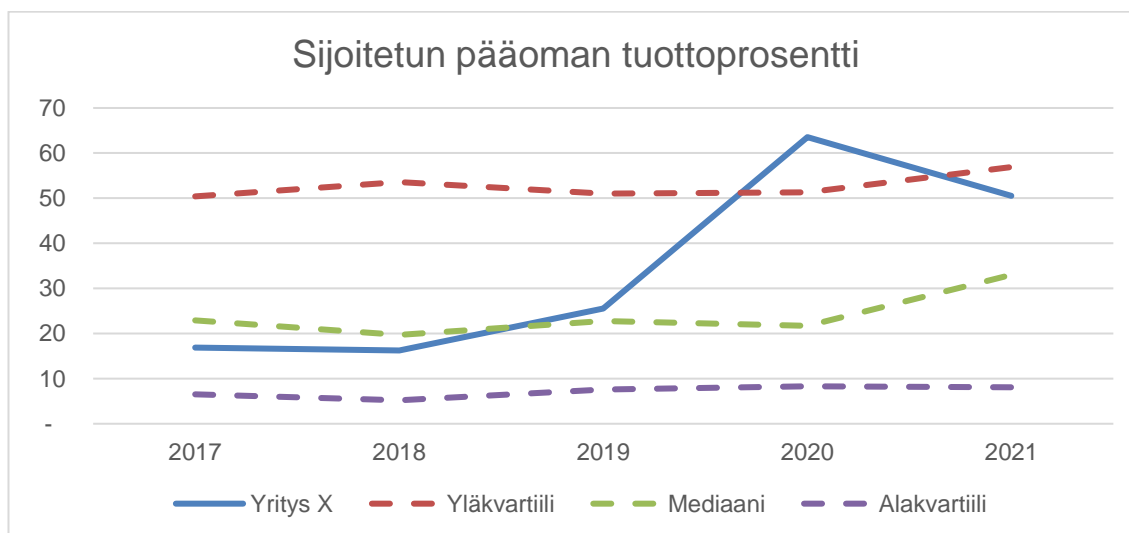
$$X = (Z + C + V) / B * 100$$

missä X on sijoitetun pääoman tuotto prosentti, Z on nettotulos, C on rahoituskulut, V on verot (12 kk) ja B on sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella (Yritystutkimus ry 2017, 67).

Taulukko 6. Sijoitetun pääoman tuotolle voidaan antaa seuraavanlaiset ohjearvot (Alma Talent 2022b).

Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10–15 %
Tyydyttävä	6–10 %
Välttävä	3–6 %
Heikko	alle 3 %

Kuviosta 10 näkee, että Yritys X:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut vuosina 2017–2021 erinomainen annettujen ohjearvojen mukaan (taulukko 6). Tunnusluku on myös ollut vuosina 2017 ja 2018 lähellä vertailtavien toimialojen yritysten mediaania. Tämäkin tunnusluku nousi vuosina 2019 ja 2020 omien osakkeiden takaisinoston takia. Vuonna 2021 tapahtunut lasku edelliseen vuoteen johtui käyttämättömien voittovarojen kerääntymisestä, jotka nostivat pääoman määrää.

Kuvio 10. Yritys X:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Yritys X:n vieraassa pääomassa ei ole tarkasteltavilta tilikausilta selvää korollista velkaa, mutta sillä on vähäisiä korko- ja muita rahoituskuluja tarkasteltavien

tilikausien tuloslaskelmilla. Yritys käyttää toimintansa rahoittamiseen erittäin vähän velkarahoitusta, jolloin sen rahoitukseen liittyvät riskit ovat vähäisiä.

Toimialakohtaisissa tuottoprosentteissa ei voida nähdä selvää koronaviruksen aiheuttamaa muutosta vuonna 2020. Toimialakohtaisten tunnuslukujen mediaani laski hieman vuonna 2020, mutta ylä- ja alakvartaali kasvoi vähäisesti tai pysyi ennallaan. Vuonna 2021 mediaanin ja yläkvartaalin tuottoprosentit nousivat tarkastelujakson korkeimmalle tasolle. Eli katelukujen tapaan koronavirus on voinut vaikuttaa vuoden 2020 tunnuslukuihin heikentävästi. Yritykset ovat voineet kuitenkin vuonna 2021 hyötyä viruksesta ja parantaa omia kannattavuuden tuottoprosentteja. Yritys X:n suuret muutokset ovat johtuneet pääosin sen toteuttamasta omistujärjestelystä. Koronaviruksen vaikutuksia ei voida nähdä selvästi sen kannattavuuden tuottoprosentteissa.

4.3 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus kertoo yrityksen pitkänajan rahoitusasemasta, joka voidaan jakaa vieraan pääomanehtoiseen rahoitukseen ja omaan pääomaan. (Salmi 2020, 268; Yritystutkimus ry 2017, 69). Kun analysoidaan yrityksen rahoituksen joustavuutta, on kiinnitettävä huomiota näiden keskinäiseen suhteeseen. Vieraan pääomanehtoisen rahoituksen voi jakaa vielä lyhyt- ja pitkäaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikainen rahoitus on tyypillisesti joustamatonta, jolloin se voi altistaa yrityksen rahoitusriskeille. (Yritystutkimus ry 2017, 69.)

Yrityksen pääomarakenne vaikuttaa suuresti arvonluontiin omistajien näkökulmasta. Yritykset voivat käyttää rahoituksen vipuvaikutusta oman pääoman tuoton lisäämiseksi rahoittamalla kannattavia investointikohteita vieraalla pääomalla. Investoinnista saaduilla kassavirroilla katetaan vieraan pääoman kustannukset ja operatiivisen liiketoiminnan kulut, jolloin loppu investoinnin kassavirrasta jää omistajille. Koska vieraan pääoman korkokulut ovat kiinteitä lisää vipuvaikuttaminen liiketoiminnan riskiä. (Kallunki 2022, 115–116.) Selvitän Yritys X:n vakavaraisuutta laskemalla seuraavia staattisia tunnuslukuja: omavaraisuusaste, gearing-prosentti ja suhteellinen velkaantuneisuus.

4.3.1 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen pääomanrakennetta yrityksen koko toiminnan näkökulmasta. (Kallunki 2022, 121.) Omavaraisuusaste kuvaa yrityksen vakavaraisuutta sekä pitkän aikavälin tappionsietokykyä ja sitoumuksista selviytymistä. (Yritystutkimus ry 2017, 69.)

Omavaraisuusaste, % lasketaan seuraavasti:

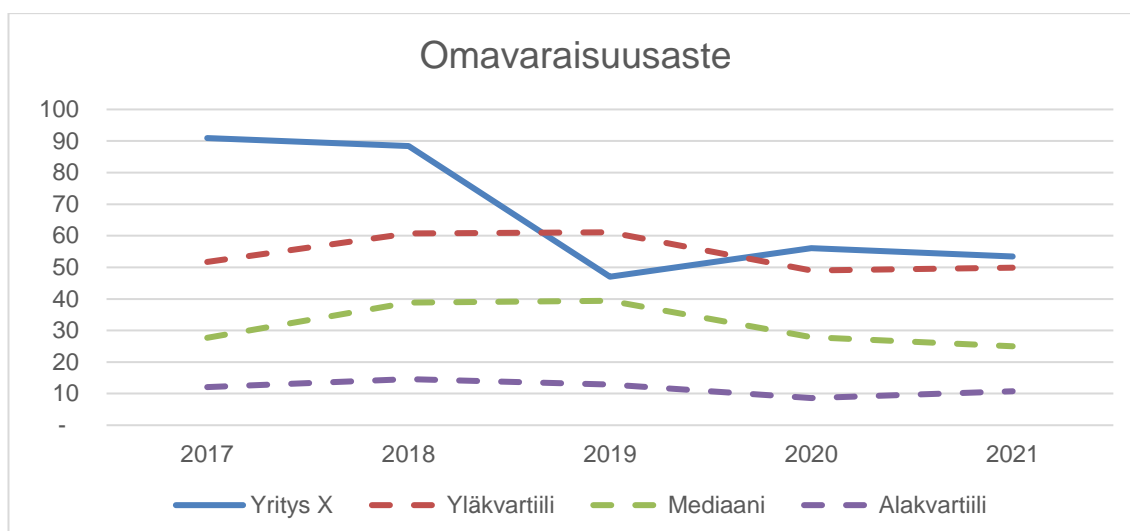
$$X = C / (Z - V) * 100$$

missä X on omavaraisuusaste, %, C on oikaistu oma pääoma, Z on oikaistun taseen loppusumma ja V on saadut ennakot (Yritystutkimus ry 2017, 69).

Taulukko 7. Omavaraisuusasteelle voidaan antaa seuraavat ohjearvot (Yritystutkimus ry 2017, 70).

Yli 40 %	Hyvä
20–40 %	Tyydyttävä
Alle 20 %	Heikko

Kuviosta 11 nähdään, että Yritys X:n omavaraisuusaste on ollut korkealla vuosina 2017–2021. Ainoastaan vuonna tunnusluku 2019 on käynyt vertailtavien toimialojen yritysten yläkvartaalin alapuolella. Yrityksen omavaraisuusasteen keskiarvo tarkastelujaksolta on 67,2 prosenttia, ja Yritystutkimus ry:n ohjearvojen mukaan se on ollut vuosittain hyvä eli yli 40 prosenttia (taulukko 7).

Kuvio 11. Yritys X:n omavaraisuusprosentti vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Yritys X:n omien osakkeiden takaisinosto on vaikuttanut myös kannattavuuden tunnuslukujen lisäksi sen vakavaraisuuden tunnuslukuihin. Yritys X:n omien osakkeiden osto laski sen omaa pääoman suhdetta koko pääomaan, jonka takia omavaraisuusaste laski vuonna 2019. Omavaraisuusasteessa voidaan nähdä kuitenkin pientä kasvua vuonna 2020, mutta tämä vuosittainen kasvu ei jatku vuodelle 2021. Yritys X:n vieras pääoma on myös noussut vuosina 2020 ja 2021. Vieraan pääoman kasvun on aiheuttanut suurimmalta osin vuosittain kasvaneet ostovelat. Yritys X:n ostovelat ovat nousseet hyvin paljon vuosina 2020 ja 2021. Ostovelat olivat 57.260 euroa vuonna 2019, mutta vuonna 2020 ne olivat 89 436 euroa ja vuonna 2021 ne nousivat 170 480 euroon. Ostovelkojen kasvun syytä on vaikea selvittää ilman tarkempia tietoja niistä. Ostovelat ovat voineet kasvaa esimerkiksi, jos koronavirus on aiheuttanut Yritys X:lle maksuvaikeuksia tai jos Yritys X on pystynyt neuvottelemaan pidempiä maksuaikoja koronaviruksen takia.

Toimialan omavaraisuusasteen tunnusluvussa voidaan nähdä koronavirus vuosina 2020 ja 2021 laskua edellisistä vuosista. Toimialan omavaraisuusasteen mediaani, ylä- ja alakvartiili laski edellisten vuosien 2018 ja 2019 tasosta. Tunnusluku ei parantunut vuonna 2021 vaan pysyi vuoden 2020 tasossa. Koronavirus on saattanut aiheuttaa toimialalla tarvetta vieraan pääoman lisäämiselle.

4.3.2 Net gearing eli nettovelkaantumisaste

Net gearing eli nettovelkaantumisaste mittaa yrityksen nettovelkojen eli korollisen vieraan pääoman nettoarvon ja oman pääoman suhdetta operatiivisen liiketoiminnan näkökulmasta. Nettovelkaantumisaste on yksi yleisimmistä rahoitusriskiä kuvaavista tunnusluvuista. (Kallunki 2022, 119 & 121.) Tunnusluvun laskemiseen otetaan mukaan kaikki vieras pääoma, jolle pitäisi maksaa korkoa, kuten esimerkiksi pääomalainat, vaikka ne olisivat tilapäisesti korottomia. Nettovelkaantumisaste on sitä parempi, mitä matalampi se on, kuitenkin jos negatiivinen oma pääoma aiheuttaa miinusmerkkisen nettovelkaantumisasteen on arvo silloin heikko. (Yritystutkimus ry 2017, 71.)

Nettovelkaantumisaste lasketaan seuraavasti:

$$X = (Z - Y) / C$$

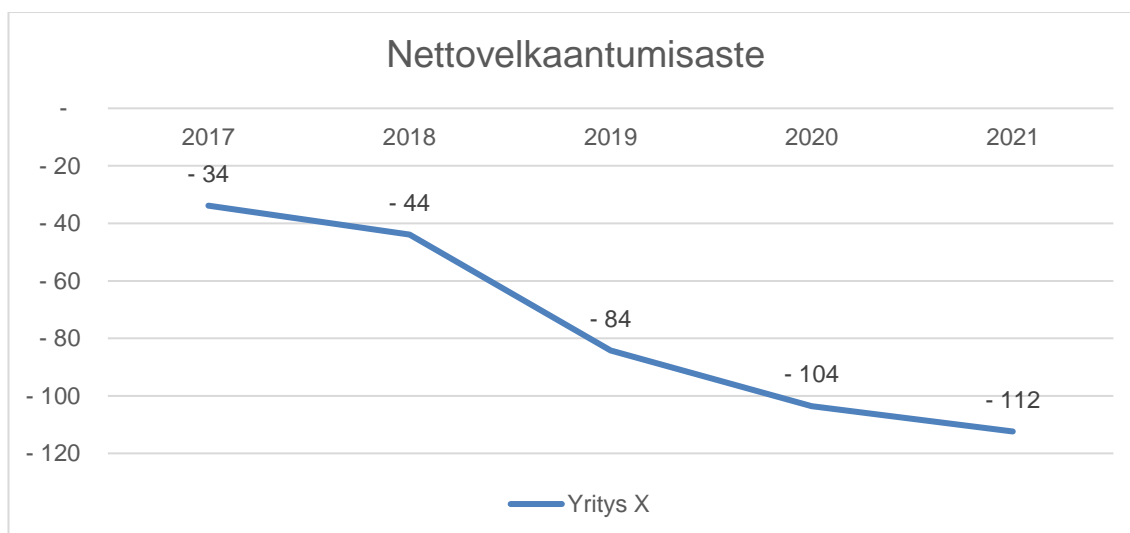
missä X on nettovelkaantumisaste, Z on korollinen vieras pääoma, Y on rahat ja rahoitusarvopaperit ja C on oikaistu oma pääoma (Yritystutkimus ry 2017, 71).

Taulukko 8. Nettovelkaantumisasteelle voidaan antaa seuraavat ohjearvot (Alma Talent 2022c).

Erinomainen	Alle 10 %
Hyvä	10–60 %
Tyydyttävä	60–120 %
Välttävä	120–200 %
Heikko	Yli 200 %

Kuviossa 12 esitetty Yritys X:n nettovelkaantumisaste vuosina 2017–2021. Yritys X:n negatiivinen nettovelkaantumisaste ei johdu negatiivisesta omasta pääomasta, joten tunnusluku ollut jokaisena vuotena erinomainen annettujen ohjearvojen mukaan (taulukko 8). Vuonna 2017 Yritys X:n nettovelkaantumisaste oli -34 prosenttia ja se parani vuosittain. Vuonna 2021 nettovelkaantumisaste oli

-112 prosenttia. Suurin muutos oli vuonna 2019, johtuen oman pääoman ja rahat ja rahoitusarvopaperit -erän alhaisista määristä verrattuna edellisiin vuosiin. Tämä oman pääoman ja rahat ja rahoitusarvopaperien alhainen määrä johtui omien osakkeiden takaisinostosta.

Kuvio 12. Yritys X:n nettovelkaantumisaste vuosina 2017–2021.

Erinomaisen nettovelkaantumisasteen mukaan Yritys X:n rahoitukseen liittyviä riskejä voidaan pitää erittäin pieninä. Tunnusluku on jatkanut paranemista vuosina 2020 ja 2021, kun sen rahat ja rahoitusarvopaperit -erä on noussut takaisin vuosien 2017 ja 2018 tasolle. Tunnusluvun mukaan Yritys X on ollut nettovelaton koko tarkastelujakson ajan eli sillä ei ole korollista velkaa tai korollinen velka voidaan kattaa yrityksen kassavaroista (Alma Talent 2022c). Yritys X:n kohdalla on kyse siitä, että sillä on erittäin vähän korollista velkaa.

4.3.3 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen vieraan pääoman suhdetta sen liiketoiminnan volyyymiin. Tunnusluku vaihtelee voimakkaasti toimialojen välillä, koska eri toimialoilla kustannus- ja taserakenteet ovat erilaisia, ja vieraan pääoman saanti voi olla toisella toimialalla helpompaa. (Kallunki 2022, 123; Niskanen & Niskanen 2003, 132.) Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää

hyvää liike tulosta yritykseltä, jotta se voi selvitä vieraan pääoman velvoitteista (Yritystutkimus ry 2017, 70).

Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan seuraavasti:

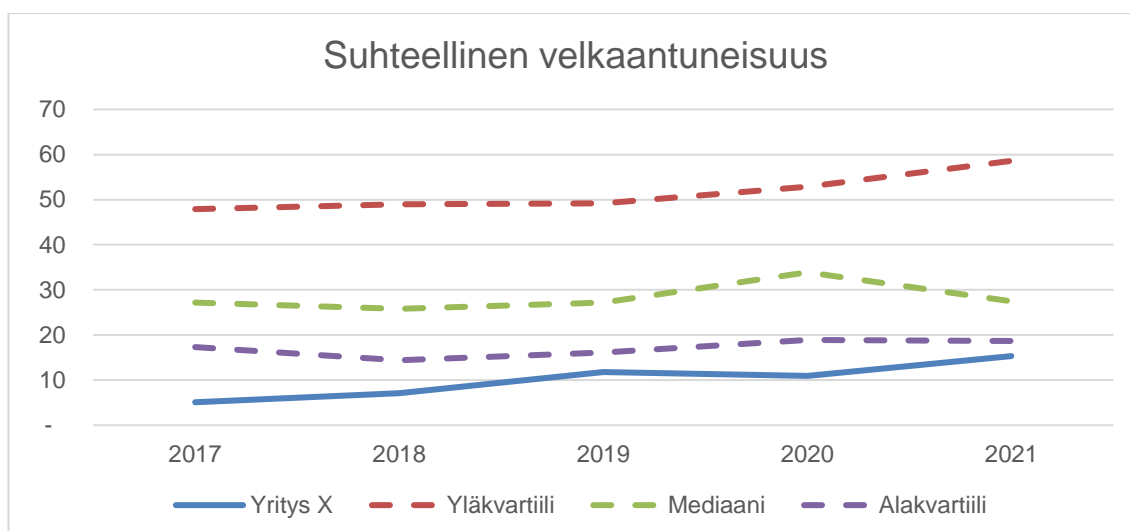
$$X = (Z - B) / C * 100$$

missä X on suhteellinen velkaantuneisuus, Z on oikaistun taseen velat, B on saadut ennakot ja C on liikevaihto (12 kk) (Yritystutkimus ry 2017, 70).

Taulukko 9. Suhteelliselle velkaantuneisuudelle voidaan antaa seuraavat ohje arvot tuotannollisissa yrityksissä (Yritystutkimus ry 2017, 70).

Alle 40 %	Hyvä
40–80 %	Tyydyttävä
Yli 80 %	Heikko

Kuviossa 13 nähdään Yritys X:n suhteellinen velkaantuneisuus vuosilta 2017–2021. Yritys X:n suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2017 5,1 prosenttia, ja se on kasvanut vuonna 2021 15,3 prosenttiin eli se on noussut tarkasteluajanjakson aikana. Yritystutkimus ry antaa ohje arvot tunnusluvulle vain tuotannollisille yrityksille (taulukko 9), jonka takia vertailen Yritys X:n suhteellista velkaantuneisuutta vain valittujen toimialoihin. Edellä mainitusta kuvioista nähdään, että Yritys X:n suhteellinen velkaantuneisuus on ollut parempi, kuin verrattavien toimialojen yritysten alakvartiili vuosittain. Yritys X:n suhteellisen velkaantuneisuuden lievän huonontumisen on aiheuttanut sen vieraan pääoman kasvu suhteessa liikevaihtoon. Yritys X:n liikevaihto on kasvanut vertailtavien aikana 127 prosenttia, kun sen vieras pääoma on kasvanut samassa ajassa 380 prosenttia eli lähes nelinkertaistunut.

Kuvio 93. Yritys X:n suhteellinen velkaantuneisuus vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Toimialan suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvussa näkyy pientä muutosta koronavuosina 2020 ja 2021. Suhteellisen velkaantuneisuuden alakvartiili on huonontunut, kun tunnusluvun mediaani ja alakvartiili on parantunut. Tämä voi johtua siitä, että yritykset, joiden vakavaraisuus on ollut huono ennen koronavirusta ovat tarvinneet lisää vierasta pääomaa jatkaakseen toimintaansa.

4.4 Maksuvalmius

Maksuvalmius kertoo yrityksen lyhyenajan rahoitusasemasta eli sen kykyä selviytyä joka hetki kaikista maksuvelvoitteistaan edullisimmalla mahdollisella tavalla (Kallunki 2022, 124; Salmi 2020, 268; Yritystutkimus ry 2017, 74). Yrityksen likviditeettiä pidetään riittävänä, kun se pystyy suorittamaan kaikki maksunsa kassareserveillaan ja nopeasti rahaksi muutettavalla omaisuudella. Muuten yritys mahdollisesti joutuu turvautumaan kalliiseen lyhytaikaiseen rahoitukseen tai maksamaan viivästyskorkoja. Liiallinen likviditeetti ei ole kuitenkaan tavoiteltavaa, koska silloin yrityksen pääoman tuotto on heikkoa. Yrityksen tulee löytää itselleen hyvä optimaalinen likviditeetin taso, jossa pääoma on tehokkaasti käytössä. Yrityksen tulisi investoida ylimääräinen likviditeetti kannattaviin investointikohtaisiin tai käyttää tätä likviditeettiä vieraan pääoman takaisinmaksuun. (Kallunki 2022, 124–125.)

Dynaamista maksuvalmiutta analysoidaan kassavirtalaskelman avulla, jolla mitataan tulorahoituksen riittävyttä maksuvelvoitteiden hoitamiseen tilikauden aikana. Staattista maksuvalmiutta mitataan tilinpäätöshetkellä vertaamalla nopeaksi rahaksi muutettavan omaisuuden suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. (Yritystutkimus ry 2017, 74.) Tarkastelen Yritys X:n maksuvalmiutta quick- ja current ratio tunnuslukujen avulla, jotka ovat staattisia tunnuslukuja. Näiden staattisten tunnuslukujen heikkoutena on se, että ne antavat yrityksen maksuvalmiudesta kuvan vain taseen laatimispäivältä (Niskanen & Niskanen 2003, 121).

4.4.1 Quick ratio

Quick ratiolla mitataan lyhytaikaisista veloista selviytymistä pelkällä rahoitusomaisuudella. Se on tiukin maksuvalmiuden tunnusluku, koska sitä laskiessa yrityksen rahoitusomaisuus katsotaan likvideiksi varoiksi ja vaihto-omaisuutta ei huomioida osuutena. (Kallunki 2022, 125; Yritystutkimus ry 2017, 74.)

Quick ratio lasketaan seuraavasti:

$$X = (Z - Y) / (A - V)$$

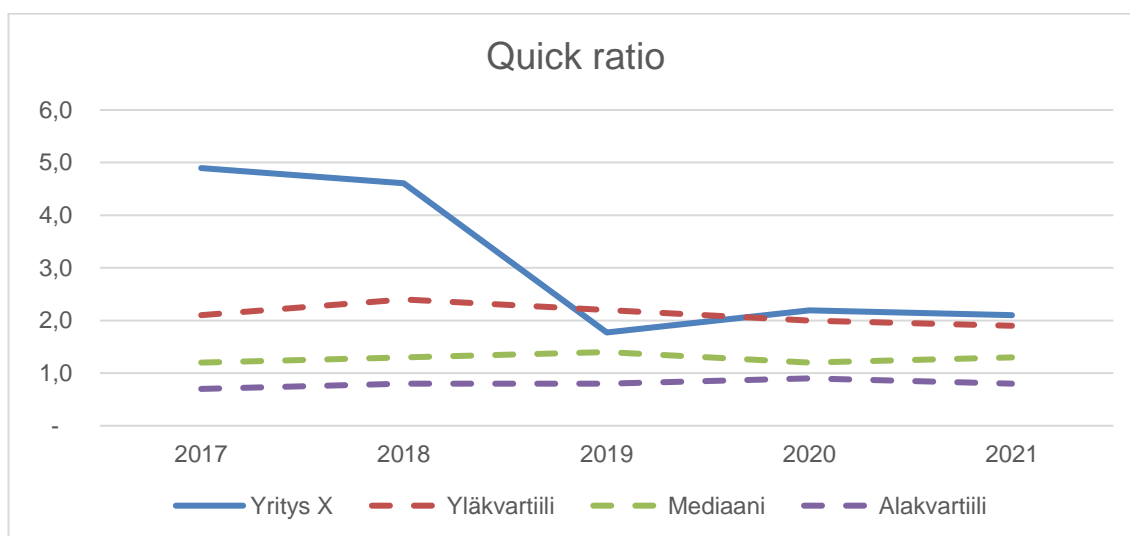
missä X on quick ratio, Z on rahoitusomaisuus, Y on osatuloutuksen saamiset, A on lyhytaikainen vieras pääoma ja V on lyhytaikaiset saadut ennakot (Yritystutkimus ry 2017, 74).

Taulukko 10. Quick ratiolle voidaan antaa seuraavat ohjearvot (Yritystutkimus ry 2017, 75).

Yli 1	Hyvä
0,5–1	Tyydyttävä
Alle 0,5	Heikko

Kuviossa 14 esitetään Yritys X:n quick ratio vuosilta 2017–2021. Yritys X:n on ollut erittäin korkea vuosina 2017 ja 2018, koska sen rahat rahoitusarvopaperit -

erä oli suuri ja yrityksen lyhytaikainen vieras pääoma oli matalalla tasolla. Vuosina 2019, 2020 ja 2021 tunnusluku laski huomattavasti kasvaneen vieraan pääoman takia. Erityisesti vuonna 2019 quick ratio arvo oli huonoimmillaan, koska rahat ja rahoitusarvopaperit -erä oli huomattavasti muita vuosia alhaisemalla tasolla johtuen omien osakkeiden takaisinostosta. Vuosien 2020 ja 2021 quick ratio -tunnuslukua heikensi myös ostovelat erä, joka oli kasvanut suuresti edellisiin vuosiin verrattuna.

Kuvio 14. Yritys X:n quick ratio vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Quick ratio pysyi yli yhden jokaisena vuotena eli Yritystutkimus ry:n antamien ohjearvojen mukaan hyvänä (taulukko 10). Yritys X:n quick ratio laski vertailtavien toimialojen yläkvartiilin alapuolella vain vuonna 2019, kun Yritys X:n quick ratio oli 1,77. Valittujen toimialojen yläkvartaali oli keskimäärin vuosien 2017–2021 aikana 2,1.

4.4.2 Current ratio

Current ratio tarkastelee yrityksen likvidisyyttä pidemmällä, kuin quick ratio. Current ratio -tunnusluvussa ajatellaan, että yritys kykenee likvidoimaan vaihtomaisuutensa rahaksi ja siten suorittamaan lyhytaikaiset maksunsa. Vaihto-

omaisuuden realisointiarvoon voi liittyä epävarmuutta, joka on otettava huomioon tunnusluvun laskennassa. (Kallunki 2022, 127; Yritystutkimus ry 2017, 75.)

Current ratio lasketaan seuraavasti:

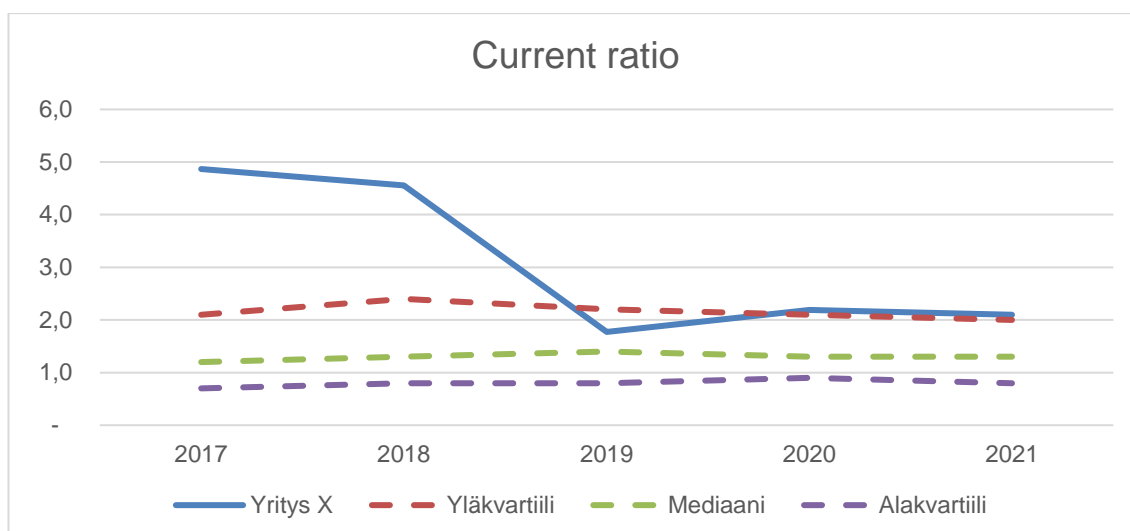
$$X = Y + Z / A$$

missä X on current ratio, Y on vaihto-omaisuus, Z on rahoitusomaisuus ja A on lyhytaikainen vieras pääoma (Yritystutkimus ry 2017, 75).

Taulukko 11. Current ratiolle voidaan antaa seuraavat ohjearvot (Yritystutkimus ry 2017, 75).

Yli 2	Hyvä
1–2	Tyydyttävä
Alle 1	Heikko

Kuvio 15 havainnollistaa, että current ratio käyttäytyi vuosina 2017–2021 hyvin samalla tavalla, kuin quick ratio. Yritys X:llä ei ole ollut vaihto-omaisuutta milläkään tarkastettavalla tilikaudella. Yritystutkimus ry asettaa current ratiolle korkemmat ohjearvot, kuin quick ratiolle (taulukko 11). Tämän takia Yritys X:n vuoden 2019 current ration arvoa 1,8 ei voida pitää hyvänä vaan on se tyydyttävällä tasolla.

Kuvio 15. Yritys X:n current ratio vuosina 2017–2021 verrattuna toimialakohtaisiin lukuihin.

Vertailtavien toimialojen quick ratio ja current ratio tunnuslukujen välillä ei ole havaittavissa eroja, koska näillä toimialoilla ei tyypillisesti ole olennaisia vaihtomaisuuden eriä. Tunnuslukujen välillä ei voida myöskään havaita suuria vuosittaisia muutoksia vertailtavien toimialojen yläkvartiilissa, mediaanissa tai alakvartiilissa.

Toimialakohtaiset maksuvalmiuden tunnusluvut laskivat hieman vuodesta 2019 vuoteen 2020. Tunnusluvut ovat kuitenkin laskeneet ja kasvaneet vuodesta toiseen koko tarkastelujakson ajan. Tämän takia vuosien 2020 ja 2021 lasku ei selvästi johdu koronaviruksesta.

5 Yhteenveto

Tämän opinnäytetyön tutkimusongelmana oli selvittää suomalaisen tilintarkastusyriksen taloudellista tilannetta vuosina 2017–2021. Tutkimusongelmaa tarkennettiin tutkimuskysymyksillä, joihin saatiin vastaus tässä opinnäytetyössä. Tutkimuskysymyksien avulla saatiin selville Yritys X:n kasvun, kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen taso vuosina 2017–2021. Yritys X:n tunnuslukujen tuloksia verrattiin ohjearvoihin ja valittuihin toimialoihin. Koronapandemian vaikutuksia tutkittiin Yritys X:ään ja valittuihin toimialoihin.

Tässä luvussa esitän opinnäytetyön tulokset, ja mietin Yritys X:n tulevaisuuden näkymiä tehtyjen johtopäätöksiä perusteella.

Yritys X:n kasvun, kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat kaikki todella hyviä vuosina 2017–2021. Merkittävin muutos Yritys X:n tilinpäätöksessä oli vuonna 2019 tapahtunut omien osakkeiden takaisinosto ja näiden mitätöinti uuden omistusjärjestelyn toteuttamiseksi. Osakkeiden takaisinosto vaikutti yrityksen omaan pääomaan ja rahojen ja rahoitusarvopapereiden -erään ja siten vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin.

Tarkastelujakson aikana Yritys X:n liikevaihdon kasvu oli korkeimmillaan 11,9 prosenttia vuonna 2017. Vuosina 2018–2020 Yritys X:n liikevaihdon kasvu oli keskimäärin 7,7 prosenttia, ja vuonna 2021 yrityksen liikevaihdon muutos oli ensimmäistä kertaa negatiivinen (-0,4 %) eli sen liikevaihto laski edellisestä vuodesta. Vaikka Yritys X:n liikevaihto ei kasvanut joka vuosi, niin sen nettotulos parani vuosittain. Nettotulostaan Yritys X paransi pitämällä ulkopuolisten palveluiden -erää lähes samana suhteessa liikevaihtoon tarkastelujakson ajan ja vähentämällä liiketoiminnan muita kuluja. Vertailtavissa toimialoissa ei huomattu Yritys X:n kaltaista liikevaihdon muutoksen laskua vaan päinvastoin.

Yritys X:n kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat erittäin hyviä verrattuna Yritystutkimus ry:n ja Alma Talent tunnuslukuoppaan antamiin ohjearvoihin. Yritys X:n tunnusluvut olivat lähes joka vuosi ohjearvojen ylimmässä luokassa. Ainoastaan vuonna 2018 Yritys X:n kannattavuuden tunnusluku oman pääoman tuotto prosentti (19,6 %) tippui erinomaisesta (yli 20 %) luokasta hyvään (15–20 %). Sekä vuonna 2019 Yritys X:n maksuvalmiuden tunnusluku current ratio (1,77) laski hyvästä (yli 2) luokasta tyydyttävään (1–2). Molemmat tunnusluvut palasivat takaisin ylimpään luokkaan seuraavana vuonna.

Valittuihin toimialoihin verrattuna Yritys X:n kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut olivat parhaita vuosina 2020 ja 2021. Toiseksi parhaat vuodet olivat 2017 ja 2018. Vuosina 2017 ja 2018 Yritys X:n

kannattavuuden tunnusluvut jäivät liike-tulosprosenttia ja nettotulosprosenttia lukuun ottamatta mediaani -tasolle. Yritys X:n heikoin vuosi oli 2019, jolloin sen tunnusluvut paitsi liike-tulosprosentti, nettotulosprosentti ja nettovelkaantumisaste jäivät mediaani -tasolle.

Koronanvaikutusta vuosina 2020 ja 2021 ei voi havaita selkeästi Yritys X:n tunnusluvuissa, koska nämä vuodet olivat sen parhaita vuosia kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen perusteella. Ainoastaan Yritys X:n kasvun tunnusluku liikevaihdon muutosprosentti laski heikoksi koronavuosina 2020 ja 2021. Yritys X:n ostovelat kasvoivat myös vuosina 200 ja 2021 suuresti, joka on voinut johtua koronaviruksen vaikutuksista sen omaan maksukykyyn tai Yritys X on voinut mahdollisesti neuvotella pidempiä maksuaikoja koronaviruksen takia. Vertailtavien toimialojen tunnusluvuissa voidaan havaita pientä laskua yleisesti vuonna 2020. Selkeästi havaittavissa oleva tunnusluku, joka oli laskenut vuonna 2020 oli liikevaihdon muutosprosentti. Nämä tunnusluvut palasivat kuitenkin vuonna 2021 vuoden 2019 tasolle. Samanaikaisia vuoden pituisia laskuja voidaan nähdä liike-tulos- ja nettotulosprosentteissa. Koronapandemia on siis voinut vaikuttaa vertailtavien toimialojen tunnuslukuihin.

Yritys X:n tulevaisuudennäkymät ovat hyvät. Yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut ovat erittäin hyviä, ja ne luovat tukevan pohjan kasvattaa yritystä tulevina vuosina. Yritys X:n ainut tulevaisuuden haasta on löytää keino, jolla se saa käännettyä liikevaihdon muutoksen takaisin kasvavaksi. Kasvulla on kuitenkin rajoituksena, ja kasvun suuruus on kiinni omistajien arvostuksista ja tavoitteista eli vaikka yritys ei kasva voi se olla silti erinomaisen terve (Salmi 2020).

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ja laatua mitataan tieteellisen tutkimuksen yleisillä luotettavuusmittareilla, jotka ovat validiteetti ja reliabiliteetti. Nämä mittarit arvioivat tutkimustulosten hyvyttä. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkitaan ja mitataan oikeita asioita. Validiteetti liittyy tutkimuksen suunnitteluun ja aineiston analyysin oikein tekoon. Reliabiliteetti tarkoittaa tulosten pysyvyyttä ja se liittyy tutkimuksen toteuttamiseen. Laadullisessa tutkimuksessa objektiivisen

luotettavuuden saavuttaminen on lähes mahdotonta, sillä sen luotettavuus on tutkijan arvioinnin ja näytön varassa. (Kananen 2014, 145–147.)

Tilinpäätösanalyysissä käytettävien tunnuslukujen tarkkuus riippuu niiden pohjana olevan tilinpäätösaineiston luotettavuudesta. Laskettujen tunnuslukujen tulee olla keskimäärin oikeita eli harhattomia, ja tunnusluvun tulee mitata sitä omaisuutta, jota sen on tarkoituskin mitata. Tilinpäätösanalyysin tunnuslukujen reliabiliteettiä mitataan niiden kyvyllä antaa ei-sattumanvaraisia mittaustuloksia. Tunnuslukujen reliabiliteetti on siis korkea kuin tunnuslukujen antamien mittaustulosten hajonta on pieni. (Niskanen & Niskanen 2003, 111.)

Opinnäytetyöni validiteetin olen varmistanut määrittämällä tutkimusongelman ja tutkimuskysymykset ja vastaamalla niihin. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin käyttämällä yleisiä siitä annettuja ohjeita ja laskentakaavoja. Työni tutkimusaineisto pohjautuu Yritys X:n virallisiin tilinpäätöksiin, jolloin kuka tahansa samoja laskentakaavoja käyttävä päätyisi samoihin tunnusluku arvoihin. Opinnäytetyön johtopäätöksiä voidaan pitää validina, koska tilinpäätösanalyysi on tehty suunnitellusti ja vakiintuneiden ohjeiden mukaisesti, ja käytetyt tunnusluvut on laskettu virallisten tilinpäätöksien pohjalta. Opinnäytetyön Yritys X:n ja vertailtavien toimialojen analysointi on tehty kirjoittajan subjektiivisestä näkemyksestä, ja hän on valinnut itse vertailtavat ja painotettavat asiat. Jos toinen henkilö tekisi saman työn olisi hänen mahdollista päästä erilaisiin johtopäätöksiin Yritys X:n ja toimialojen tunnusluvuista

Yksi opinnäytetyön tavoite oli kehittää ymmärrystäni tilinpäätösanalyysin laatimista. Perehdyin opinnäytetyötä tehdessä Suomen kirjanpitolakiin, pien- ja mikroyrityksiä koskeviin vaatimuksiin, tunnuslukujen laskentaan ja syy-seuraussuhteiden analysointiin. Opinnäytetyön teko antoi hyvän mahdollisuuden harjoitella kvalitatiivisen tutkimuksen tekoa ja raportin kirjoittamista.

Lähteet

Albitar, Khaldoon & Gerged, Ali Meftah & Kikhia, Hassan & Hussainey, Khaled 2020. Auditing in times of social distancing: the effect of COVID-19 on auditing quality. Emerald Insight. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJAIM-08-2020-0128/full/pdf?title=auditing-in-times-of-social-distancing-the-effect-of-covid-19-on-auditing-quality>. Viitattu 4.11.2022.

Alma Talent 2022a. Tunnuslukuopas. Oman pääoman tuotto-%. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe/>. Viitattu 23.7.2022.

Alma Talent 2022b. Tunnuslukuopas. Sijoitetun pääoman tuotto-%. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi/>. Viitattu 23.7.2022.

Alma Talent 2022c. Tunnuslukuopas. Nettovelkaantumisasaste-%. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/nettovelkaantumisasaste-prosentti-net-gearing/>. Viitattu 23.7.2022.

Alma Talent 2022d. Tunnuslukuopas. Nettotulos ja nettotulos-%. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/nettotulos-ja-nettotulos-prosentti/>. Viitattu 22.9.2022.

Alma Talent 2022e. Tunnuslukuopas. Kokonaispääoman tuotto-%. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/kokonaispaaoman-tuotto-prosentti-roa/>. 22.9.2022.

Eriksson, Päivi & Koistinen, Katri 2014. Monenlainen tapaustutkimus. Kuluttajatutkimuskeskus, Helsinki. Viitattu 5.7.2022.

Euroopan keskuspankki. Mitä on inflaatio? https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/explainers/tell-me-more/html/what_is_inflation.fi.html. Viitattu 15.10.2022.

Kallunki, Juha-Pekka 2022. Tilinpäätösanalyysi. Alma Talent, Helsinki.

Kananen, Jorma 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylä.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>. Viitattu 16.8.2022.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>. Viitattu 4.8.2022.

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360. Finlex. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360>. Viitattu 22.9.2022.

Leppiniemi, Jarmo & Kaisanlahti, Timo 2018. Pienyhtiön tilinpäätös. Säännökset ja hallituksen vastuu. Alma Talent, Helsinki.

Leppiniemi, Jarmo & Kykkänen, Tapani 2019. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Alma Talent. <https://verkkokirjahylly.almatalent.fi/teos/EAG-BFXDTEB>. Viitattu 20.8.2022.

Lindblad, Ulrika 2021. Pien- ja mikroyrityksen tilinpäätös käytännönläheisesti. 2. uud. painos. Helsingin seudun kauppakamari, Helsinki.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2003. Tilinpäätösanalyysi. Edita, Helsinki.

Raitio, Jarkko 2020. Korona lisää tarvetta mukauttaa tilintarkastuskertomuksia. Suomen Tilintarkastajat ry 27.3.2020. <https://tilintarkastajat.fi/blogit/korona-lisaa-tarvetta-mukauttaa-tilintarkastuskertomuksia/>. Viitattu 2.11.2022.

Salmi, Ilari 2020. Mitä tilinpäätös kertoo? Edita, Helsinki.

Seppänen, Harri. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsingin Kamari, Helsinki.

TEM-Tilastopalvelut. Työ- ja elinkeinoministeriö. https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/. Haettu 14.8.2022.

Terveyskirjasto. Koronavirus (SARS-CoV-2, COVID-19). <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01257>. Viitattu 21.8.2022.

THL. Koronatapaukset, sairaalahoidon tilanne ja kuolemat. <https://www.thl.fi/episeuranta/tautitapaukset/koronakartta.html>. Viitattu 21.8.2022.

Tilastokeskus a. Kuluttajanhintaindeksi. <https://www.tilastokeskus.fi/tilasto/khi>. Viitattu 15.10.2022.

Tilastokeskus b. Kvartiili. <https://www.tilastokeskus.fi/meta/kas/kvartiili.html>. Viitattu 20.8.2022.

Valtioneuvosto 2022. COVID-19 -kriisin yhteiskunnalliset vaikutukset Suomessa. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163983/VN_2022_14.pdf. Viitattu 21.8.2022.

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20151753>. Viitattu 5.8.2022.

Yritystutkimus ry 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Gaudeamus, Helsinki.

Yritys X:n oikaistut tuloslaskelmat vuosilta 2017–2021

OIKAISTU TULOSLASKELMA, euroa	30.9.2021	30.9.2020	30.9.2019	30.9.2018	30.9.2017
LIIKEVAIHTO	1 517 535	1 523 101	1 454 052	1 304 672	1 196 162
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	20 323	40 406	40 945
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 517 535	1 523 101	1 474 374	1 345 078	1 237 107
Ulkopuoliset palvelut	-1 246 756	-1 259 001	-1 188 627	-1 054 400	-971 514
Henkilöstökulut (1)	-110	-110	-60	-60	-58
Liiketoiminnan muut kulut	-65 099	-67 139	-99 669	-107 491	-98 980
KÄYTTÖKATE	155 570	146 852	136 019	133 127	116 555
Suunnitelman mukaiset poistot (2)	-3 814	-4 991	-6 559	-7 639	-8 554
LIIKETULOS	151 755	141 861	129 460	125 489	108 001
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista (3)	0	0	0	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot	262	1 126	2 997	2 733	2 117
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-100	-7	-23	-42	0
Välittömät verot (4) (5)	-40 412	-38 597	-36 543	-35 647	-32 023
NETTOTULOS	111 505	104 382	95 891	92 533	78 095
Satunnaiset tuotot (3)	0	0	25 302	0	0
Satunnaiset kulut (5)	0	0	-5 060	0	0
KOKONAISTULOS	111 505	104 382	116 132	92 533	78 095
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	161 505	154 382	166 132	142 533	128 095

Tuloslaskelman oikaisut:

- (1) Henkilöstökulut erään on yhdistetty palkat ja palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut.
- (2) Suunnitelman mukaiset poistot on erotettu omaksi eräkseen.
- (3) Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista (25 302) siirretty satunnaisiin tuottoihin
- (4) Välittömät verot on siirretty rahoituskulujen ja tuottojen kanssa samaan ryhmään ennen nettotulosta.
- (5) Veroista on siirretty satunnaisiin kuluihin satunnaisten tuottojen vero (25 302 · 20 %), koska tuotot osuuksista ja muista sijoituksista on siirretty liiketoiminnan muista tuotoista satunnaisiin tuottoihin

Yritys X:n oikaistut taseet vuosilta 2017–2021, varat

VASTAAVAA, euroa	30.9.2021	30.9.2020	30.9.2019	30.9.2018	30.9.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Muut aineettomat hyödykkeet	286	571	857	1 143	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	286	571	857	1 143	0
Koneet ja kalusto	10 586	14 115	18 820	22 059	25 661
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	10 586	14 115	18 820	22 059	25 661
Muut osakkeet ja osuudet	0	0	0	248 397	248 397
Muut saamiset ja sijoitukset	0	0	0	100 000	100 000
Sijoitukset yhteensä	0	0	0	348 397	348 397
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Myyntisaamiset (6)	181 510	132 082	171 389	74 599	68 771
Muut saamiset	7 112	10 378	5 476	44 618	24 172
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	188 623	142 461	176 866	119 217	92 944
Rahat ja rahoitusarvopaperit	299 689	220 301	127 806	309 135	206 784
Vastaavaa yhteensä	499 184	377 448	324 348	799 950	673 785

Taseen vastaavaa oikaisut:

(6) Muihin saamisiin on yhdistelty muut saamiset ja siirtosaamiset.

Yritys X:n oikaistut taseet vuosilta 2017–2021, oma pääoma ja velat

VASTATTAVAA, euroa	30.9.2021	30.9.2020	30.9.2019	30.9.2018	30.9.2017
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	505	505	505	505	505
Muut rahastot					
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	13 988	13 988	0	0	0
Kertyneet voittovarot	90 667	43 785	-14 847	561 631	482 361
Tilikauden tulos	161 505	154 382	166 132	142 533	128 095
Oikaistu oma pääoma yhteensä	266 665	212 660	151 790	704 669	610 961
VIERAS PÄÄOMA					
Saadut ennakot	0	0	0	1 060	353
Ostovelat	170 480	89 436	57 260	40 775	33 132
Muut korottomat lyhytaikaiset velat (7)	62 039	76 894	113 714	51 783	27 764
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	232 519	166 330	170 974	93 617	61 250
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	232 519	166 330	170 974	93 617	61 250
Vastattavaa yhteensä	499 184	378 989	322 763	798 286	672 210

Taseen vastaavaa oikaisut:

(7) Muihin korottomiin lyhytaikaisiin velkoihin on yhdistelty muut velat ja siirtovelat

Yritys X:n tunnusluvut vuosilta 2017–2021

Kannattavuus	2017	2018	2019	2020	2021
Käyttökate, %	13,5	13,6	12,6	12,9	13,5
Liiketulos, %	12,8	13,0	12,2	12,6	13,3
Nettotulos, %	10,4	10,6	9,9	10,1	10,6
Kokonaispääoman tuotto-%	15,3	14,5	19,5	33,0	27,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	16,9	16,2	25,5	63,5	50,5
Oman pääoman tuotto-%	22,6	19,4	26,0	44,0	36,8
Vakavaraisuus	2017	2018	2019	2020	2021
Omavaraisuusaste, %	90,9	88,4	47,0	56,1	53,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	5,1	7,1	11,8	10,9	15,3
Nettovelkaantumisaste, %	- 33,8	- 43,9	- 84,2	- 103,6	- 112,4
Maksuvalmius	2017	2018	2019	2020	2021
Quick ratio	4,9	4,6	1,8	2,2	2,1
Current ratio	4,9	4,6	1,8	2,2	2,1
Kasvu	2017	2018	2019	2020	2021
Liikevaihdon muutos, %	11,9	8,3	10,3	4,5	- 0,4
Liikevaihto, 1 000 €	1 196	1 305	1 454	1 523	1 518
Osinkojen määrä, €	48 825	56 370	107 500	107 500	160 003
Osinkojen määrä per osake, €	33	38	100	100	149

**Finnveran tilinpäätöstilastot. 692 Laskentatoimi, kirjanpito ja ti-
lintarkastus; veroneuvonta.**

	2017	2018	2019	2020	2021
Havaintojen määrä	163	171	153	129	53
Liikevaihto, 1000 €					
Yläkvartiili	19,5	12,3	27,4	20,6	27,9
Mediaani	0	0	6,3	3,4	7,5
Alakvartiili	0	0	0	0	-0,4
Liikevaihdon muutos, %					
Yläkvartiili	19,5	12,3	27,4	20,6	27,9
Mediaani	0,0	0,0	6,3	3,4	7,5
Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Käyttökate, %					
Yläkvartiili	19,5	15,6	17	16,4	17,8
Mediaani	10,3	10,4	9,7	9,3	9,1
Alakvartiili	4,5	3,6	5,5	4,9	4,2
Liiketulos, %					
Yläkvartiili	14,9	13,4	14,7	13,3	17,3
Mediaani	7,1	7,5	7,2	6,6	8,2
Alakvartiili	2,4	1,4	2,3	2,1	2,3
Nettotulos, %					
Yläkvartiili	12,2	10,5	11	10,6	12,8
Mediaani	5,4	5,3	5,4	4,9	5,7

	2017	2018	2019	2020	2021
Alakvartiili	1,4	0,3	1,5	1,1	1,2
Kokonaispääoman tuotto-%					
Yläkvartiili	33,1	27,7	28,6	30,1	32,8
Mediaani	15,7	14,2	15,3	13,8	18,7
Alakvartiili	4,7	3,3	4,7	5,4	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%					
Yläkvartiili	50,4	53,6	51	51,3	56,9
Mediaani	22,9	19,7	22,8	21,7	33
Alakvartiili	6,5	5,2	7,6	8,3	8,1
Omavaraisuusaste, %					
Yläkvartiili	51,7	60,7	61,1	49	49,9
Mediaani	27,7	38,8	39,4	27,9	25
Alakvartiili	12,1	14,6	12,9	8,6	10,8
Velat/liikevaihto, %					
Yläkvartiili	47,9	49	49,2	52,9	58,6
Mediaani	27,2	25,8	27,2	33,9	27,5
Alakvartiili	17,3	14,4	16,1	18,9	18,7
Current ratio					
Yläkvartiili	2,1	2,4	2,2	2,1	2
Mediaani	1,2	1,3	1,4	1,3	1,3
Alakvartiili	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8
Quick ratio					
Yläkvartiili	2,1	2,4	2,2	2	1,9

	2017	2018	2019	2020	2021
Mediaani	1,2	1,3	1,4	1,2	1,3
Alakvartiili	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8